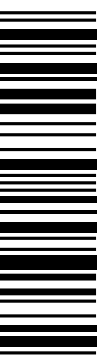

TRIMITAS

LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGAI – 105

9771392475004

1,99 €

LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS 105-OJO GIMTADIENIO RENGINIAI

Birželio 27-29 d.
žygis „Šauliams 105“

18.00 val. žygis startuos prie Ringovės piliakalnio Kauno r. iškilmingu Lietuvos šaulių sąjungos vadų ažuolyno parko atidarymu bei koncertu.

Žygio dalyviai aplankys partizanų vado generolo Jono Žemaičio-Vytauto bunkerį Jurbarko r. bei daugybę kitų kovas už Lietuvos laisvę menančių vietų ir finišuos Kaune.

Žygio metu bus nešamos Lietuvos Respublikos ir Lietuvos šaulių sąjungos vėliavos. Žygis vyks estafetės principu.

Vieno etapo atstumas
– apie 20 km

Birželio 29 d.

10-15 val. šventinis Lietuvos šaulių sąjungos 105-ojo gimtadienio renginys Kaune su įspūdinga šaulių rikiuote, Karinių oro pajėgų ir Žemaitijos šaulių orkestrais, grupėmis „Gedimino sapnas“ ir „Thundertale“, šauliška koše bei šaulišku veiklų pristatymais.

Renginio partneriai:

Registracija į žygį ir šventės programa:

sauliusajunga.lt

2024 M. NR. 6 (1386)
TIRAŽAS 1000 EGZ.

© „TRIMITAS“, 2024
LEIDINIO INDEKSAS 5291.
ISSN 1392-4753

LIETUVOS ŠAULIŲ ŽURNALAS

TRIMITAS

ŠIAME NUMERYJE:

2 **LŠS KRONIKA**

JAUNŪJŲ ŠAULIŲ VARŽYBOS / VALDAS KILPYS
10 **Laimėjo tie, kurie įdėjo darbo**

LŠS ISTORIJA / ROMANDAS ŽIUBRYS
12 **Kretinga atkuria tarpukario miesto istoriją – stadionui suteiktas Kretingos šaulių stadiono pavadinimas**

JAUNIEJI ŠAULIAI / VYTAUTĖ KANIUKAITĖ
14 **Su vilkiška dvasia**

IŠMOKTOS PAMOKOS / GABRIELIUS E. KLIMENKA, EDUARDAS KLIMENKA
16 **Kaip signalizuoti patekus į ekstremalią situaciją**

IŠSISEK IR PASIKABINK
18 **LŠS ir LŠS išėivijoje Centro valdybos pirmininkai, viršininkai ir vadai**

JAUNŪJŲ ŠAULIŲ VASARA / AUŠRA GARNIENĖ
20 **Šaulių sąjungos stovyklose vasaros daugiau nei 6 tūkstančiai vaikų**

IŠ FRONTO / VALDAS KILPYS
22 **Ukrainos karas. Priešas puola naudodamas „mėsą“, o ukrainiečiai ginasi „Tautos žiedu“**

SPARNUOTIEJI ŠAULIAI
24 **Pirmasis LŠS dronų pilotų sąskrydis**

V. PŪTVIO-PUTVINSKIO KLUBAS / LŠS V. PUTVINSKIO-PŪTVIO KLUBO INFORMACIJA
26 **Antazavėje atidengta paminklinė lenta Mykolui ir Lionginui Abariams**

IŠ PRAEITIES / ANDRIUS JONUŠAS
28 **Sparnuotieji šauliai (III, pabaiga)**

ĮDOMIOJI ISTORIJA / VALDAS KILPYS
34 **„Fotosnaiper“: keistas hibridas ar puikus išradimas?**

VYR. REDAKTORIUS Vytaras Radzevičius
KALBOS REDAKTORĖ Sandra Balžekaitė
KORESPONDENTAS Valdas Kilpys
DIZAINAS Greta Janutytė,
Paulius Budrikis (CRITICAL)

VIRŠELIO NUOTRAUKA: GRETOS JANUTYTĖS
KURTAS VIRŠELIS LŠS-105 METŲ PROGA.

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autorių nuomone. Rankraščiai negražinami ir nerecenzuojami.

REDAKCIJOS KOLEGIJA:
Žilvinas Neliubšys / CV narys
Aurimas Navikas / CV narys
Augustas Žukauskas / CV narys
Aušra Garnienė / LŠS komunikacijos skyriaus vedėja
Gabrielius E. Klimenka / šaulys
Gertrūda Šitkauskaitė / neformaliojo švietimo mokytoja
Irena Šalaviejienė / išėivijos šaulė

Autorių dėmesiu – medžiagų kitam numeriui laukiame iki einamojo mėnesio 10 dienos imtinai!

SPAUSDINO UAB „JUDEX SPAUDA“
Europos pr. 96C, LT-46351, Kaunas
Dėl spaudos broko kreiptis į spaustuvejį.

LEIDĖJAS: Lietuvos šaulių sąjunga
FACEBOOK.COM/SAULIUSAJUNGA.LT

ADRESAS: Laisvės al. 34, LT-44240 Kaunas, Lietuva.
EL. P. redakcija@sauliusajunga.lt

APDOVANOTAS TARNYBĄ BAIGĘS LŠS VADO PAVADUOTOJAS ŽIDRŪNAS ŠADAUSKIS

„TRIMITO“ INFORMACIJA

LŠS vado pavaduotojas ats. mjr. Židrūnas Šadauskis baigė tarnybą šiose pareigose savo noru. „Facebook“ paskyroje jis rašė: „Per 33-ėjus tarnybos metus sutikau daug patriotiškų, Tėvynei atsidavusių žmonių. Niekada nepamiršiu prasmingų darbų, kuriuos nuveikėme kartu. Tačiau kaip ir kiekvienam ateina metas, kai norisi atsitraukti ir išbandyti save naujoje srityje. Priėmiau nelengvą sprendimą ir išeinu su pačiais geriausiai prisiminimais apie darbą ir žmones, kuriuos sutikau tarnybos laikotarpiu.“

„Dėkoju kiekvienam už bendrą darbą, draugystę, pagalbą ir paramą per daugelį metų!“

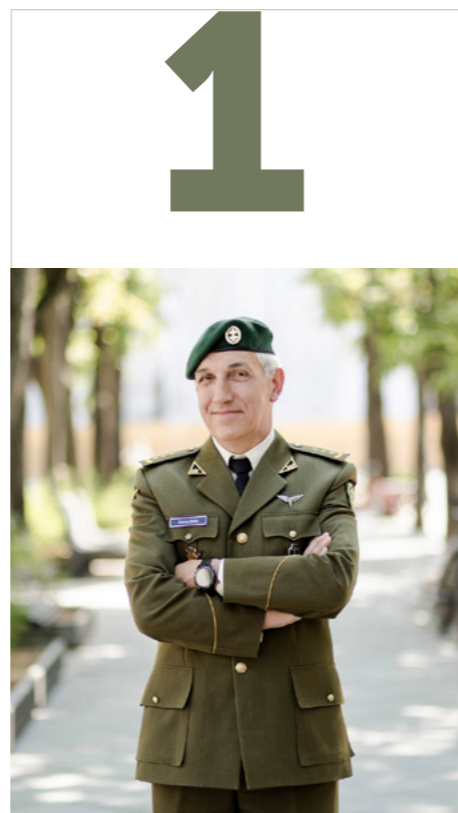
Lietuvos šaulių sąjungos vadas plk. ltn. Linas Idzelis apdovanojo LŠS vado pavaduotoją ats. mjr. Ž. Šadauskį aukščiausiu I laipsnio pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“.

„DZŪKIJOS ŠAULYS 2024“

Jvyko pratybos „Dzūkijos šaulys 2024“. Programoje - taktiniai žygiai, pasalos, reidai, infiltracija į imituojamus kovos rajonus, „diversinių priešų grupių“ naikinimas. Dėkojame Lietuvos Karinėms oro pajėgoms, kurių sraigasparnis skraidino šaulius į užduoties vietas.

Nuskenavę šį kodą galite pamatyti „Alytus Plus“ reportažą apie pratybas:

PERDUOTOS VERTYBĖS

Vytauto Didžiojo karo muziejui Šaulių sąjunga perdavė ilgamečio Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje vado Mykolo Abariaus (1926–2022) gyvenimą ir visuomeninę veiklą liudijančius daiktus. Tarp 65 perduotų vertybių yra Vyčio kryžius, Laisvės kovų kryžius, Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ir kitokių ordinų medaliai, juostelės ir liudijimai; telegramos; beretės; pasižymėjimo ženklai ir juostelės; vardinis laikrodis; uniformos ir t. t.

ŽEMAITIJOS ŠAULIAI SVAIDĖ „MOLOTOVO“ KOKTEILIUS

LŠS Žemaitijos šaulių 8 rinktinės komendantiniai, ginkluoto pasipriešinimo šauliai dalyvavo karinio rengimo pratybose: tobulino slaptviečių įrengimo ir susitikimo procedūrų įgūdžius, vyko „Molotovo“ kokteilių gamybos ir jų panaudojimo pratybos.

ŽEMAIČIAI PASITIKRINO TAIKLUMĄ DANIJOJE

Danijoje vykusiose tarptautinėse šaudymo varžybose Šaulių sąjungai atstovavusi Žemaitijos šaulių 8 rinktinės komanda iškovojo 2-ąją vietą. Lietuviai kovojo su 24 komandomis iš 10 NATO šalių.

Pirmąją dieną vyko 4 rungtys: kovinių granatų mėtymas, vikingų kliūčių ruožas, šaudymas dėl Danijos kariuomenės ženkliuko ir įkaito vadavimo rungtis, antrąją – šaudymo varžybos, kurios susidėjo iš 6 pratimų: šaudoma pistoletais „SigSauer P320“ ir P210, kulkosvaidžiais – M04 ir M60E6 bei šturmo karabinu M95.

ŠAULIAI FLORIDOJE

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos viceministras Žilvinas Tomkus, lankydamasis Jungtinėse Amerikos Valstijose su darbo vizitu, susitiko su Floridoje įsikūrusios A. Ramanausko-Vanago Floridos rytinės pakrantės šaulių kuopos nariais. Susitikime dalyvavo Gynybos atašė JAV ir Kanadai Pulkininkas Mindaugas Mažonas, reziduojantis Vašingtone, taip pat Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje vadas Ovidijus Bernatoniš bei vado patarėjas Gintautas Vasilevskis.

A. Ramanausko-Vanago Floridos rytinės pakrantės šaulių kuopa – pati jauniausia LŠSI organizacijoje, įkurta tik 2022 metais.

Arvydo Račiūno nuotrauka

YPATINGAS DĖMESYS LIETUVAI IR ŠAULIŲ SAJUNGAI

Tarptautinėje gynybos ir saugumo pramonės parodos „Eurosatory 2024: The Global Event for Defence and Security“ Paryžiuje diskusija „UAS/UAV and Counter-Drone Systems. Age of UAVs: Shaping tactics and militaries“ sulaukė parodos dalyvių ir sprendimų priėmėjų antplūdžio.

Diskusijoje dalyvavo Lietuvos šaulių sąjungos vadas plk. lt. Linas Idzelis, karys savanoris Ukrainoje ir dviejų dalių knygos „Ukraina karo audrose“ autorius Arūnas Kumpis ir Latvijos Respublikos gynybos ministras Andris Sprūds.

„Bepiločiai orlaiviai mūšio dinamiką padarė asimetrišką. Kelis šimtus dolerių kainuojantys dronai išveda iš rikiuotės milijonus kainuojančias šarvuotas transporto priemones, todėl jų operacijos tampa per daug rizikingos, kad būtų net svarstomos šiuolaikiniame mūšio lauke, – diskusijoje sakė Šaulių sąjungos vadas. – Ši technologija yra pigi, logistika nesudėtinga, o pritaikymas platus. Tai tik sprendimo priėmimo klausimas ir NATO kariuomenės jį turėtų priimti geriau anksčiau nei vėliau.“

PETYS PETIN SU PASIENIEČIAIS

Lietuvos šaulių sąjungos instruktoriai Pasieniečių mokykloje mokėsi, kaip dirbti kartu su Valstybės sienos apsaugos tarnyba ir jos pareigūnais. Mokymų metu Lietuvos šaulių sąjungos instruktoriai gilinosi į ginklų ir specialiųjų priemonių panaudojimo teisinius pagrindus, profesinės taktikos, kinologijos panaudojimo valstybės sienos apsaugai, pasienio teisinio režimo, valstybės sienos apsaugos ir migracijos procesų kontrolės. Taip pat instruktoriai buvo supažindinti su VSAT naudojamomis techninėmis priemonėmis. Įgytos žinios bus perduotos šauliams, kurie vykdys bendrą tarnybą su pasieniečiais.

MINĖJIMAS SU ŠAULIŠKU FUTBOLU

Pagėgiuose, minint Lietuvos šaulių sąjungos 105-ąsias įkūrimo metines, vyko Lietuvos šaulių sąjungos LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės surengtas Mažojo futbolo turnyras (7 x 7).

Prieš turnyrą Šaulių sąjungos vadas plk. lt. Linas Idzelis pagerbė vietos partizanų atminimo vietą, vyko jaunųjų šaulių pasižadėjimo ir šaulių priesaikos ceremonija.

„TVIRTAS SKYDAS 6“

Net trys Vilniaus „Kovo“ kuopos šaulių grupės dirbo KASP pratybose „Tvirtas skydas 6“: bepiločių orlaivių operatoriai, šauliai gelbėtojai medicinos stabilizaciniame punkte ir kovinių šaulių užduoties vykdymo grupė.

Buvo gludinami planavimo ir pasiruošimo operacijai įgūdžiai, užduoties vykdymas realioje vietovėje, realiu laiku bei bendrų veiksmų koordinavimas ir sąveika su LK vienetais, kitais LŠS padaliniais bei NATO sąjungininkais iš Jungtinės Karalystės, JAV, Latvijos, Prancūzijos, Danijos ir Vokietijos.

ŠAULIŲ IDĖJOS BENILIUKSE

Tradicinėse, jau septynioliktose, Beniliukso lietuvių sporto žaidynėse Belgijoje rinkosi lietuviai iš Belgijos, Nyderlandų, Liuksemburgo ir kitų aplinkinių šalių.

Žaidynių dalyviai išbandė save įvairiose rungtyse, o specialiai iš Lietuvos atvykę jaunieji šauliai ne tik supažindino tautiečius su Lietuvos šaulių sąjungos veikla, galimybėmis, bet ir kvietė dalyvauti įtraukiančiose šauliškose rungtyse – jaunųjų šaulių surengtos estafetės sulaukė didelio populiarumo ir po jų ne vienas klausė, kaip įsitraukti į šaulių veiklą ar bent jau atvykti į vasaros šaulių stovyklą.

„Kaip ir esame užsibrėžę, dabartinis mūsų tikslas – kuo daugiau lietuviško jaunimo, gyvenančio Belgijoje ir kitos aplinkinėse šalyse, pritraukti į šaulių gretas, stiprinti jų ryšį su Lietuva ir, žinoma, pasidalyti su jais savo žiniomis“, – sakė Lietuvos šaulių sąjungos Karaliaus Mindaugo 10-osios rinktinės atskirojo Belgijos ir Nyderlandų būrio vadas Laurynas Gerikas.

Be to, Beniliukso sporto žaidynėse iniciatyvos „Wings for Europe“ nariai, kurių didelė dalis yra šauliai, pristatė savo veiklą – demonstravo dronų surinkimo procesą, paaiškino jų panaudojimo subtilybes.

Iniciatyvos „Wings for Europe“ dalyviai patys konstruoja bepiločius, jau surado įvairias detalių tiekimo grandines ir kviečia visus paremti arba prisijungi prie jų veiklos. Jie taip pat tikisi pritraukti ne tik užsienio lietuvius, bet ir Vakarų Europos gyventojus.

„PAVASARIO GRIAUSMAS 2024“ ŠIAULIUOSE

Lietuvos šaulių sąjungos gen. Povilo Plechavičiaus šaulių 6-ojoje rinktinėje vyko vertinamosios jaunųjų šaulių pratybos „Pavasario griausmas 2024“.

Jaunieji šauliai demonstravo ir tikrino savo taktikos, medicinos ir išgyvenimo gamtos sąlygomis įgūdžius, įgytus per visus šauliškus metus.

V. PUTVINSKIO-PŪTVIO KLUBO SUSIRINKIMAS

Stasys Ignatavičius perrinktas Lietuvos šaulių sąjungos V. Putvinskio-Pūtvio klubo prezidentu dar vienai trejų metų kadencijai. S. Ignatavičius klubui vadovauja nuo jo įkūrimo 1998 metais.

Klubo skyrių atstovų rinkiminiame-ataskaitiniame susirinkime I viceprezidentu patvirtintas dr. Audrius Skaistys, II viceprezidentu – Jurgis Škėrys, III viceprezidentu – Liutauras Trumpulis. Susirinkimas pritarė klubo įstatų pataisoms, pagal kurias klubas tampa tiesiogiai pavaldus LŠS vadui.

Prieš prasidedant susirinkimui, LŠS vadas plk. ltn. Linas Idzelis, LR Seimo vicepirmininkas Paulius Saudargas ir putvinskičiai Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje atidavė pagarbą ir padėjo gėlių prie Nežinomojo Kareivio kapo, Vlado Putvinskio biusto ir Laisvės paminklo.

KURSAI SKYRIŲ VADAMS

Šauliai iš visų Lietuvos šaulių sąjungos rinktinių tobulino žinias Šaulių skyriaus vado kurse, kurį rengia LŠS Mokymų ir nekinetinių operacijų centras.

Kurso tikslas – parengti Lietuvos šaulių sąjungos skyrių vadus, gebančius kompetentingai vykdyti savo pareigas ir atlikti užduotis taikos bei kovinių veiksmų metu.

„Šio kurso metu šauliams suteikiamos teorinės žinios ir suformuojami praktiniai įgūdžiai, būtini vadovaujant skyriui“, – sako LŠS Mokymų ir nekinetinių operacijų centro viršininkas Andrius Kvedaravičius.

VADŲ RENGIMAS

Lietuvos šaulių sąjungos Karaliaus Mindaugo šaulių 10-ojoje rinktinėje nuo birželio 1 iki 9 dienos vyko skyriaus vado kursas. Rinktinės štabe ir Nemenčinės miškuose kurse dalyvavo 11 šaulių, o baigė – 8. Kursas skirtas vadams rengti, kurio metu kursantai turi ne tik parengti ir paskelbti įsakymą, bet jį ir įvykdyti.

NACIONALINIO SAUGUMO IR GYNYBOS KURSAI

DOVANA LIETUVOS SPORTO MUZIEJUI

Lietuvos sporto muziejui perduoti Lietuvos šaulių sąjungos išveivijoje Vilniaus šaulių rinktinės Kanadoje šaudymo vadovo, V. Pūtvio kuopos Toronte vado Balio Savicko sportiniai apdovanojimai, iškovoti įvairiose šaudymo varžybose Kanadoje, JAV ir Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse.

„Perduotos 28 plaketės atspindi visą Balio Savicko sportinį gyvenimą šaudymo varžybose. Reikia paminėti, kad Monrealio olimpiadoje B. Savickas buvo šaudymo varžybų teisėjas ir tai daug ką pasako apie jo meistriskumą. Nuo šiol apie šaulį B. Savicką ir jo sportinius pasiekimus sužinos gausus šio muziejaus lankytojų ratas“, – sakė Lietuvos šaulių sąjungos V. Putvinskio-Pūtvio klubo prezidentas Stasys Ignatavičius.

„UKRAINOS VAIKAI 2024“

Alytaus rajone vyko stovykla „Ukrainos vaikai 2024“. Šios iniciatyvos autorius – Lietuvos garbės konsulas Luhansko srityje ir Lietuvos šaulių sąjungos padalinio Ukrainoje vadas Robertas Gabulas.

„Paprastas dėmesys gali dovanoti didžiulį džiaugsmą, – sako Robertas Gabulas. – Situacija Ukrainoje sudėtinga: vaikai iš okupuotų teritorijų išsibarstę po visą šalį, mokyklos perkeltos, dirba nuotoliu. Vaikų, kurie turi tėvus, padėtis kiek geresnė, o juos praradusiems trūksta visko, bet labiausiai – dėmesio.“

Ukrainos vaikai stovyklavo kartu su jauniaisiais šauliais ir Butrimonių gimnazijos moksleiviais. LŠS Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės vado ats. kpt. Skirmanto Valatkevičiaus teigimu, tai trišalio bendradarbiavimo tarp Šaulių sąjungos, Butrimonių gimnazijos ir Sjevjerodonecko vidurinės mokyklos, kuri šiuo metu iškelta prie Kyjivo, rezultatas. Vaikai iš Ukrainos įvairiose LŠS jaunųjų šaulių stovyklose poilsiauja bene kasmet nuo 2014 metų.

Nacionalinio saugumo ir gynybos kursai vyko Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje. Juose dalyvavo ir Lietuvos šaulių sąjungos vadas plk. ltn. Linas Idzelis, krašto apsaugos viceministras Žilvinas Tomkus ir LR Seimo bei Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narė Dovilė Šakalienė.

„Šiandien, kaip niekada anksčiau, nacionalinio saugumo stiprinimas tampa gyvybiškai svarbus. Tai viena aktualiausių temų ne tik kariuomenės aplinkoje, bet ir visuomenėje. Džiaugiamės, kad rengiami mokymai sulaukia vis didesnio dėmesio ir teigiamo įvertinimo iš dalyvių. Vienas įsimintinų kursų momentų – kelionė į Ruklą, kur dalyviai turi galimybę apsilankyti pėstininkų brigados „Geležinis Vilkas“ batalione ir apžiūrėti karinę techniką, išbandyti „Pzh2000“ simulatorių ir pasivažinėti su įspūdingais šarvuočiais“, – sakė LŠS vadas.

NEKINETININKŲ SEMINARAS

Neginkluoto pilietinio pasipriešinimo šauliai rinkosi į nekinetinių seminarą, kuriame lektorai dalinosi žiniomis apie Kremliaus propagandos kelius Lietuvoje, psichologines operacijas ir kritinį mąstymą, kariaujančios Ukrainos patirtis.

„Šis seminaras buvo orientuotas į galimą Šaulių sąjungos nekinetinių pajėgumų panaudojimą karo metu. LŠS specializuotų vienetų, konkrečiai nekinetinių sričių specialistų, nauda Ginkluotosioms pajėgoms ir valstybės institucijoms krizių ir karo metu yra milžiniška, todėl yra būtina ir toliau dirbti siekiant reglamentuoti teisinius klausimus, vienetų struktūras, užduotis, karinio rengimo klausimus“, – po seminaro sakė Lietuvos šaulių sąjungos vado pavaduotojas plk. ltn. Gediminas Latvys.

Pasak plk. ltn. G. Latvio, siekis yra kiekvienoje LŠS rinktinėje turėti nekinetinių sričių specialistų vienetą, remiantį LŠS rinktinę sprendžiant kasdienes komunikacinius ir sąveikos klausimus, o krizės ir karo metu – remiančius Ginkluotąsias pajėgas bei kitas valstybės institucijas.

PAGERBTI SUKILĖLIAI

Vakarų (jūros) šaulių 3-ioji rinktinė dalyvavo 1863 metų sukilėlių pagerbime Juodkrantėje, kur buvo atidengtas jiems skirtas atminimo ženklas.

1863 metais (03 22–06 11) pulkininko, Ukrainoje gimusio Teofilio Lapinsko vadovaujama daugiatautė savanorių rinktinė iš Švedijos pasiekė Juodkrantę. Laive „Emilie“ buvo apie 25 tonos ginklų ir 120 savanorių. Ties Lietuvos krantais laivas į mažesnes valtis persėdusius dalyvius netikėtai užklupo audra, nuskendo 28 žygio dalyviai. Neįvykdęs misijos laivas pasuko atgal į Švediją.

Operaciją rengusių dalyvių sumanymas buvo Kuršių neriją iš laivo pasiekti valtimis, tuomet persikelti per marias, kirsti Prūsijos–Rusijos sieną ir pasiekti Žemaitiją, o čia prisijungti prie sukilėlių dalinių.

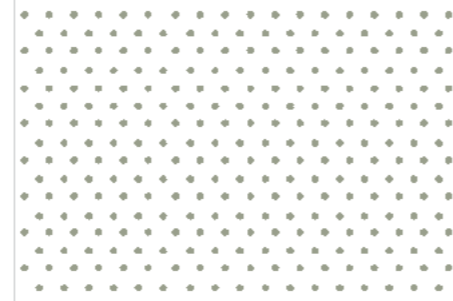

KARTU SU KASP

Intensyvios pratybos Pabradėje, kur kartu dirbo Lietuvos šaulių sąjungos Karaliaus Mindaugo šaulių 10-oji rinktinė, Vilniaus Vaclovo Voverio-Žaibo 1029-osios šaulių kuopos, KASP 802-osios kuopos ir atskirojo 1021-ojo inžinierių būrio šauliai.

Pratybų metu koviniai Žaibo kuopos šauliai vykdė priskirtų objektų – pastatų komplekso ir tranšėjų – gynybą, o KASP kariai žvalgė saugomus objektus, atliko reidus ir diversinius veiksmus.

Anot Vilniaus Vaclovo Voverio-Žaibo 1029-osios kovinių šaulių kuopos vado Sigito Joniko, pagrindiniu iššūkiu tapo trumpas pasirėngimo laikas, tačiau su užduotimis susitvarkyti pavyko sėkmingai: „Per sąlyginai trumpą laiką turėjome atlikti visas planavimo procedūras, įrengti objektus, atlikti treniruotes ir pasiruošti atremti priešo veiksmus. Visgi džiugu, kad užduotis įvykdėme, kaip visada, išsinešame ir vertingų pamokų.“

TIK AUKŠTYN

Brigados Generolo Motiejaus Pečiulionio artilerijos batalione vyko Lietuvos šaulių sąjungos jaunųjų šaulių III ir IV ugdymo pakopos stovykla, kurioje savo žinias tobulina daugiau nei 240 jaunuolių iš visos Lietuvos.

Stovykloje jaunieji šauliai visų pirma laiko žinių ir įgūdžių patikrinimo įskaitą. O tada jau prasideda rengimas: stovyklautojai tobulina karybos žinias, ugdo lyderio savybes, skatina atsakomybę, pareigą ir pasitikėjimą savimi vykdydami praktines užduotis, mokosi dirbti komandoje, stiprina fizinį pasirėngimą ir ugdo patriotiškumą.

Pabaigęs IV pakopos ugdymo programą, jaunasis šaulys gali padėti mokyti kitus jaunuosius šaulius, dalyvauti specializuotuose kursuose. Dienos stovyklose IV pakopos jaunieji šauliai, padedami būrelių vadovų, organizuoja renginius, projektus ir pan., įgyvendina išmokus lyderių įgūdžius. Jaunieji šauliai, išlaikę keturias mokymo programos pakopas, sulaukę 18 metų ir atlikę kovinius šaudymus, prisijungę prie suaugusių šaulių neprivalo lankyti bazinio šaulio įgūdžių kurso. Rinktinės vado įsakymu gali būti įskaitytas bazinis šaulio įgūdžių kursas.

Kiekvienas jaunasis šaulys, sėkmingai baigęs III pakopos ugdymo programą, įgyja teisę dalyvauti LŠS štabo organizuojamuose lyderystės kursuose ir siekti aukštesnės pakopos.

„GELEŽINIS VILKAS 2024“

Šauliai dalyvavo tarptautinėse pratybose „Geležinis vilkas 2024“. Apie šimtas Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės brolių ir sesių veikė suvaldant imituotą sprogimą ir masinę nelaimę, užtikrinant sąveiką tarp kariuomenės ir civilinių institucijų, vykdė Jonavos karo komendanto užduotis, užtikrino svarbių objektų saugumą.

Tarptautinėse pratybose „Geležinis vilkas 2024“ dalyvavo daugiau kaip 3700 Lietuvos ir sąjungininkų karių bei daugiau kaip 500 karinės technikos vienetų.

Be Lietuvos karių šiuose mokymuose taip pat dalyvauja kariniai vienetai iš Belgijos, Čekijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Liuksemburgo, Norvegijos, Nyderlandų, ir NATO priešakinių pajėgų kovinei grupei vadovaujančios Vokietijos. x

1

JAUNŪJŲ ŠAULIŲ ŽAIDYNĖS LAIMĖJO TIE, KURIE ĮDĖJO DARBO

2

1. Čempionais bendroje įskaitoje tapo Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės jaunimas.

TEKSTAS IR NUOTRAUKOS:
Valdas Kilpys

Gegužės mėnesį Molėtų rajone įsikūrusioje stovykloje „Rūtelė“ vyko jaunųjų šaulių sporto žaidynės. 26-uosius metus iš eilės šauliškas jaunimas rinkosi, kad išsiaiškintų, kurie yra stipresni, taiklesni, galvotesni.

Jaunieji šauliai varžėsi septyniose rungtyse: orientacinis, vasaros biatlonas, kliūčių ruožas, šaudymas, vandens rungtis ir rikiuotės konkursas. Tradiciškai daugiausia emocijų kėlė plaukimas gumine valtimi. Šioje rungtyje laimi ne tik jėga, bet ir bendras darbas, susiklausymas. Neretai finišo laikas ilgėdavo dėl negebėjimo darniai irkluoti. Geriausią laiką pasiekė ir distanciją įveikė Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės jaunieji šauliai. Vos per vieną tašką atsiliko uteniškiai.

Atskiro aptarimo vertas ir būrio rikiuotės konkursas. Šiltas vakaras žadėjo puikų reginį, kurio pažiūrėti susirinko ir poilsiautojai iš gretimų poilsiaviečių. Rikiuotę priiminėjo LŠS vadas plk. ltn. Linas Idzelis. Kiekvienas jaunasis šaulys turėjo prisistatyti vadui ir atlaikyti ne patį maloniausią „nužiūrėjimą“. Bendras komisijos, kurią sudarė rinktinių vadai, verdictas buvo džiuginantis: konkurso lygis neabejotinai pakilo. Tai įrodo ir faktas, kad skirtumas tarp prizininkų buvo vos po vieną tašką.

Lietuvos šaulių sąjungos 26-osiose jaunųjų šaulių sporto žaidynėse čempionais bendroje įskaitoje tapo Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės jaunimas. Antrosios vietos laimėtojai – Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės jaunieji šauliai. Bronza vainikuoti trečiąją vietą iškovoję Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės jaunieji šauliai.

Uždarymo ceremonijoje LŠS vado pavaduotojas Židrūnas Šadauskis sakė: „Dėkoju už puikias varžybas. Laimėjo tie, kurie įdėjo daugiausia darbo. Ypač džiaugiuosi pakilusiu būrio rikiuotės konkurso lygiu, nes kiekviena rinktinė tikrai pasistengė ir parodė, kad atsakingai žiūrint į užduotį galima pasiekti puikių rezultatų.“ x

2. Rikiuotės konkursas.

3. Tradiciškai daugiausiai aistrų kėlė plaukimas gumine valtimi.

4. Kiekvienas jaunasis šaulys turėjo prisistatyti vadui ir atlaikyti ne patį maloniausią „nužiūrėjimą“.

2

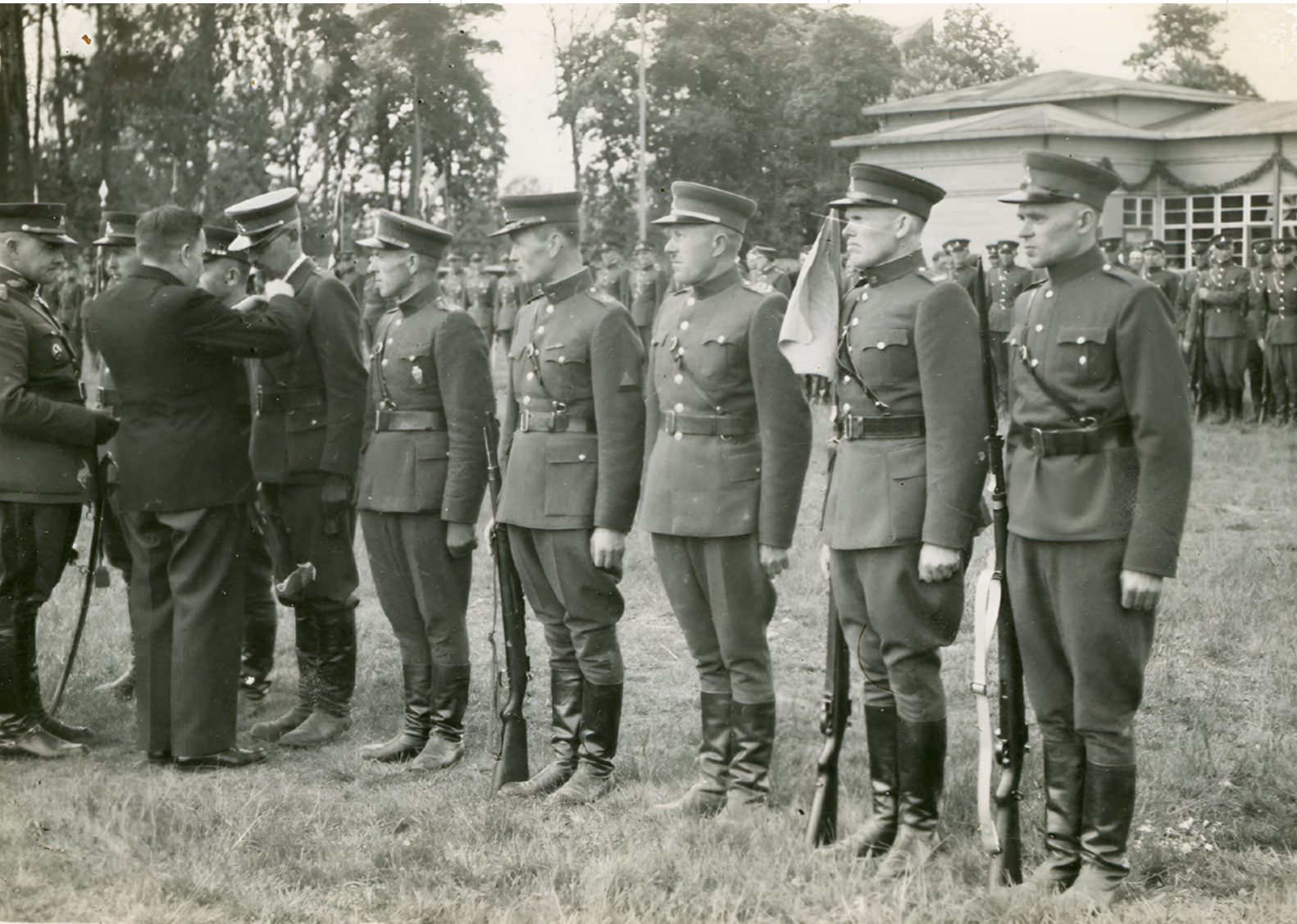
3

4

KRETINGA ATKURIA TARPUKARIO MIESTO ISTORIJĄ – STADIONUI SUTEIKTAS KRETINGOS ŠAULIŲ STADIONO PAVADINIMAS

1

3

1. Nuotraukoje - apdovanojimų įteikimas Kretingos šaulių rinktinės būrių vadams ir šauliams. Antrame plane - pagrindinė šaulių rikiuotė, už kurios matyti medinis, vienaukštis Kretingos šaulių namų pastatas, esantis tarp stadiono ir miesto parko.

Nežinomas fotografas, 1938 m. Šaltinis - limis.lt, Kretingos muziejaus rinkinys.

Tekstas:
ROMANDAS ŽIUBRYS

Kretingos rajono savivaldybės taryba beveik vienbalsiai pritarė siūlymui Kretingos miesto stadionui suteikti Kretingos šaulių stadiono pavadinimą.

Vykdydama aktyvią veiklą, už tuo metu pradėto sodinti Kretingos miesto parko į rytus 1933 metais Kretingos šaulių kuopa įgijo 1,22 ha žemės sklypą, kuriame vos per metus, 1934 metais, įrengė aikštiną su stadionu (dalyje dabartinio Kretingos miesto stadiono teritorijos).

„Šiuo žingsniu iš dalies atkuriamą tarpukario miesto istorija bei randasi erdvė skleisti Lietuvos šaulių sąjungos bei kretingiškių bendradarbiavimui ne tik krašto gynybos, bet ir kultūros bei sporto srityse“, – sakė Kretingos rajono savivaldybės vicemerė, komisijos gatvių, pastatų, statinių ir kitų objektų pavadinimams suteikti pirmininkė Vaida Jakumienė.

„Ar šiandien būtų čia stadionas, sporto kompleksas, jeigu anuomet tarpukariu šauliai nebūtų išpirkę žemės ir pastatę stadioną?“ – retoriškai klausė Lietuvos šaulių sąjungos komunikacijos skyriaus tarnautojas Stasys Ignatavičius. „Norėtume, kad šaulio vardas išliktų ir naujajame sporto komplekse. Sporto veikla visada buvo labai svarbi Lietuvos šaulių sąjungai. Šiame stadione tarpukariu buvo organizuojami bendri šalies šaulių sporto instruktorių kursai. 1990 metais man teko dalyvauti atkuriant Kretingos šaulių būrį, lankytis stadione. Čia prasidėjo ne tik Kretingos šaulių būrio, bet ir visos rinktinės kūrimas“, – sakė S. Ignatavičius.

Kalbėdamas Tarybos posėdyje Kretingos muziejaus istorikas Julius Kanarskas akcentavo, kad mieste iki šiol neturime nė vieno objekto, kuris būtų tiesiogiai susijęs su tarpukario šaulių veikla, išskyrus stadioną. „Taip mes tikrai įvykdome istorinį teisingumą suteikdami Kretingos stadionui šaulių vardą ir tas vardas būtų istorinėje erdvėje, kur jis iš tikrųjų ir buvo. Jis neatsiranda naujoje gatvėje, naujoje aikštėje, o toje erdvėje, prie kurios sukūrimo jie (šauliai) praktiškai ir prisidėjo“, – pridūrė J. Kanarskas.

„Praėjo 90 metų nuo stadiono toje vietoje įkūrimo. Tai buvo ne tik sporto, bet ir kultūros vieta, nes kampe, kur dabar yra dirbtinė aikštė, stovėjo šaulių namai, kur vyko ir kultūriniai renginiai“, – kalbėjo Kretingos rajono savivaldybės tarybos narys, istorikas Vaidas Kuprelis. Pasak jo, atėjus sovietmečiui vieta buvo perimta, tačiau šaulių vykdytos veiklos liko, vyko ir sporto varžybos, ir dainų šventės. „Bet, aišku, sovietmečiu kas buvo padaryta? Sunaikinta tai, kas ideologiškai buvo nepriimtina, tai yra – šaulių vardas. Ir čia aš norėčiau prisiminti romėnų sampratą genius loci – „vietos dvasia“. Tą vietos dvasią tarpukariu sukūrė šauliai, sovietmetis jos negalėjo panaikinti, jie pavadinimą galėjo pakeisti“, – sakė istorikas V. Kuprelis.

„Šiuo metu 305-ojoje Kretingos kuopoje yra apie 70 šaulių, iš jų apie 20 – komendantiniai, ginkluoto pasipriešinimo šauliai. Tai žmonės, kurie krizės atveju pirmieji ateitų čia ir su komendantu užtikrintų sąlygas, kad galėtumėte vykdyti savo pareigas“, – Tarybos nariams kalbėjo Lietuvos šaulių sąjungos Vakarų (jūros) šaulių 3-iosios rinktinės vadas ats. mjr. Rolandas Lukšas. Pasak jo, praėjusią savaitę Kretingoje įvyko pirmosios komendantinės pratybos Klaipėdos apskrityje. „Didžiukitės, kad esate šios bendruomenės nariai, turite stiprius, patriotiškai nusiteikusius gyventojus – šaulius. Kretingos kuopoje – daugiau nei 80 jaunųjų šaulių lanko keturių pakopų programą, būrelius, stovyklas. Visoje Klaipėdos apskrityje vienintelėje Kretingos kuopoje tiek daug jaunųjų šaulių“, – sakė R. Lukšas.

Remiantis istorine medžiaga, 1920 metų spalio 20 dieną Kretingoje įvyko pirmasis šaulių susirinkimas, laikomas Lietuvos šaulių sąjungos XV (Kretingos) šaulių rinktinės įkūrimo data. Vykdydama aktyvią veiklą, už tuo metu pradėto sodinti Kretingos miesto parko į rytus 1933 metais Kretingos šaulių kuopa įgijo 1,22 ha žemės sklypą, kuriame vos per metus, 1934 metais, įrengė aikštiną su stadionu (dalyje dabartinio Kretingos miesto stadiono teritorijos).

Kretingos miesto stadionas nuo pat atidarymo buvo vadinamas Šaulių sporto aikšte. Tad šiandien atkuriant pavadinimą ne tik atkurtas istorinis teisingumas, bet ir įprasminamas tarpukario Kretingos šaulių indėlis į rajono kultūros ir sporto veiklų plėtrą bei visuomenės edukaciją, dalyvavimą laisvės kovose.

1934 metais „Trimitė“ buvo paskelbtas straipsnis, kuriame rašoma: „Kretingos šaulių kuopa 1933 m. gavo iš miškų departamento žemės sklypą 1,22 ha. Tuoj buvo imtasi darbo.

Sklype buvo labai daug akmenų ir kelmų. Lyginant sklypą reikėjo nuvežti ir iškasti apie 350 kubinių metrų akmenų. Reikėjo daug darbo jėgos ir lėšų. 1933 m. visas sklypas buvo išartas ir pusiau išlygintas. Išleista apie 800 litų. 1934 m. pavasarį darbas kuopos šaulių jėgomis ir samdytais žmonėmis buvo varomas toliau. Sklypas išlygintas ir apsėtas žole, įrengta aikštė futbolui, įrengti bėgimo takai, padaryti publikai sėdėti suolai, pastatyti sporto lankai, kartis vėliavai pakelti. Visas sporto stadionas aptvertas 2,10 metro aukščio lentų tvora. Pastatytas sportininkams namelis 9,70x5,20x3,10 metro. Visam įrengimui išleista 3507 litai. Čia neskaitoma didelė darbo dalis, atlikta kuopos jėgomis. Be to, daug prisidėjo prie žemės lyginimo darbų p. Kazimieras Tiškevičius. <...> Nuo šių metų birželio mėnesio sporto stadionu buvo galima naudotis. Jame buvo vykdoma rinktinės šventės dalis programos, suorganizuota 14 futbolo rungtynių. Sporto pramogas Kretingos visuomenė gausiai lanko. Per šiuos metus į stadioną atslankė pasižiūrėti sporto apie 6000 asmenų.“

Šaulių veikla Kretingoje vykdoma jau daugiau nei 100 metų. Jų gretose buvo to meto miesto inteligentai – mokytojai, tarnautojai, medikai. Daugelis šaulių dalyvavo laisvės kovose, buvo nužudyti okupantų ar tremiami. Daugelis sovietmečiu ištrintų jų veiklos pėdsakų neatkurti iki šiol: nuo 1938 metų egzistavusi Šaulių alėja 1947-aisiais pervadinta Žemaitės alėja; 1935 metais pastatyti Šaulių namai nugriauti ir neatstatyti, o šalia Šaulių namų įkurtas ir puoselėtas Kretingos miesto parkas pavadintas Bronislovo Burneikio vardu.

Istorinės atminties atkūrimas yra svarbus ne tik siekiant suprasti praeities įvykius ir jų poveikį dabartiniams laikams, bet ir siekiant išsaugoti kultūrinį paveldą, prisiminti svarbius momentus ir pamokas, kurios gali būti taikomos ateityje. Tai padeda formuoti tapatumą, nes istorija turi didelę įtaką tam, kokia visuomenė yra šiandien.

Šaulių judėjimo įprasminimas Kretingoje svarbus dėl to, kad jis ne tik atspindėjo visos šalies tendencijas ir vertybes tarpukariu, bet ir tiesiogiai veikė vietos bendruomenės gyvenimą, skatinant patriotizmą, švietimą ir visuomeninį gyvenimą. x

SU VILKIŠKA DVASIA

Tekstas:
VILNIAUS „GELEŽINIO VILKO“
1005-OSIOS ŠAULIŲ KUOPOS
JAUNOJI ŠAULĖ VYTAUTĖ KANIUKAITĖ

Nuotraukos:
GABRIELĖ NALIVAİKAITĖ

Kaip ir kiekvienais metais, Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus „Geležinio vilko“ 1005-osios šaulių kuopos jaunieji šauliai mokslo metus užbaigia tradicinėmis pratybomis „Geležinis šaulys’24“, kurios vyko birželio 7–9 dienomis Nemenčinės miškuose.

Pratybos „Geležinis šaulys’24“ skirtos jaunųjų šaulių žinioms, įgytoms mokantis kuopos mokymų metu, įtvirtinti praktinėje veikloje. Pratybos trunka tris dienas ir dvi naktis. Jaunieji šauliai turėjo atlikti nemažai užduočių, kurių metu tobulino žinias karybos srityje pradėdami nuo turimos žygio ekipuotės paruošimo, maskuotės pritaikymo pasikeitus aplinkai, komunikavimo nebyliais valdymo signalais ir baigdami tūnojimu miške laukiant vado komandos užklupti netikėtai einančias oponuojančias pajėgas.

Be turimų užduočių, jaunuosius šaulius pasitiko ir išlydėjo stiprus, žliaugiantis lietus, kuris tapo papildomu iššūkiu išgyventi tokiomis oro sąlygomis. Norime pasidalyti jaunosios šaulės Vytautės akimis išgyventomis akimirkomis.

4

1

2

Pasakoja neformaliojo švietimo mokytoja, Vilniaus „Geležinio vilko“ 1005-osios šaulių kuopos vadė Gabrielė Nalivaikaitė.

„Pratybos buvo visas išgyvenimo paketas ne tik dėl užduočių, bet ir dėl oro sąlygų. Žliaugiant lietu su sudrėkusių kuprinėmis, slegiančiomis pečius, ir slidžiais ginklais žygiavome į patulio bazę, tikėdamiesi kuo sausesni palįsti po palapinsiaustės pastogę. Po pastogę, kur virš galvos barbena lietus, o medžiai, stebint sektorių, nuo lietaus taršosi ir liejasi, svajojome tik apie namučius, karštą vonią ir šiltą patalą. Tai buvo vienintelė mintis, o kartu ir viltis išgyventi pratybas ar bent naktį. Naktis buvo šlapia, šalta, baisi, bet labai labai rami. Budėdami galėjome girdėti besikalbančius naktinius paukščius, toli kaime sulojantį šunį ir besišlaistančio arti šnaresį. Susisukę į miegmaišius kaip į kokonus užmigome valandėlei.“

Rytas. Kovinis įsakymas ir drebulys. Vieni žvalgėme, kiti stebėjome sektorius saugodami bazę, nors iš tikrųjų beprotiškai drebėjome ir kratėmės kaip skalbimo mašinos. Mintyse kurbėjo vienintelė viltis, kad karštas sauso davinio maistas sušildys. Ir jis iš tikrųjų rodėsi esąs pats skaniausias maistas, o sausainiai su juodųjų serbentų džemu priverė iššiepti besikalančius dantis. Pašvietus saulytei suėmė miegelis, su kuriuo teko kovoti stebint sektorių. Kartais miegeliui pavykdavo nugalėti, bet miegelį nugalėti padėjo kovinis įsakymas.

Kovingai nusiteikę žygiavome į priešišku pajėgų bazę išsikovoti maisto. Kaip vilkų gentis aukštose žolėse prisėlinome prie priešo ir išgirdę komandą „ugnis!“ ėmėme šaudyti į priešą, remdami naikinimo grupę. Priartėjus priešas pasitiko pakeltomis rankomis, todėl griebėme dvi aprūpinimo dėžes ir išsinešdinome. Susidūrėme su problema – sužeistuoju, kurį vilkome žeme kaip iš kokio „Pašėlusio Makso“, tačiau tik vėliau susiprotėjome išsitraukti neštuvus.

Grįžome į bazę, išsidalijome sausus davinčius, papietavome ir ėmėme ruošti naktinei užduočiai – pasalai. Pasiuntėme žvalgus, o jiems išžvalgus, saulei besileidžiant, išėjome vykdyti kitos užduoties. Prisėlinome greta žvyrkelio ir tyliai prigulėme tarp kupstų, kurie kartu su pavienėmis kiauromis eglutėmis buvo vienintelė priedanga nuo priešo kulčių. Saulė nusileido, pradėjo temti.

3

Uodai grojo orkestrą tiesiai palei ausis ir kaip vampyrai lėtai mus valgė. Orkestras virto lopšine, nuo kurios merkėsi akys. Tačiau staiga iš kito miško galo pasigirdo gąsdinantis žviegimas, kulčių papliupa, bet lygiai taip pat greitai ir nustojo. Netrukus iš dešinės pasigirdo tylus žvyras šaižėjimas nuo kerzinių batų. Vienas šaulys, antras šaulys, trečias... UGNIS! Prapliupo kulėmis į aklinai tamsią naktį. „Atsitraukiam! Alfa grandis juda, Bravo grandis dengia!“ Priešas liko nesužeistas, tačiau išgąsdintas ir sutrikdytas. Užduotis įvykdyta „neprikaištingai“. „Vienas šaulys, du, trys... Kur dar vienas? Trūksta!“ Pasitelkę elementarų derybininkų įgūdį atgavome nelaimėję belaisvį ir sprukome miegoti.

Dar rusenant adrenalinui reikėjo pasistengti užmigti. Tačiau neilgam, nes laikrodis išmušė budėjimo laiką. Visą valandą slinkome ratais aplink bazę skaičiuodami minutes ir sekundes, kol galiausiai galėjome perleisti eilę kitai porai ir eiti pelnyto miego.

Rytas. Paskutinis. Sekmadieninė saulytė tingiai spigino akis, versdama atsimerkti. Pusvalandis susiruošti išjudėti į taktinį žygi, ramu. Žygiavome, spinduliai skverbėsi pro medžių viršūnes, iškirstos laukymės vertė akimis ieškotis potencialios priedangos kontakto atveju.

Kuprinė slėgė pečius, troškino. Veidu po kauke žliaugė sūrus prakaitas, rasojo akiniai. Žygiavome varginančius kilometrus, kol pamatėme pažįstamus instruktorių, draugų siluetus, draugiškai sveikinančius esant dar gyviems. Pasidėjome daiktus ir sustojome į eilę, kur nieko nepaaiškindami instruktoriai vijo bėgti Vilko kelią. Bėgome, griuvome į purią žemę, šliaužėme vienas paskui kitą, bėgome, sustojome, laikėme kėdute, bėgome, gulėmės, bėgome, baigėme. Vieniems tai buvo tikras iššūkis, kiti nusivylė lengvumu. Vieniems tai buvo paskutinis ryžto įrodymas prieš įgyjant kuopos antsiuvą, kitiems tai tebuvo lengva rytinė mankštelė, tačiau tiek vieni, tiek kiti sukaitome ir atsigaivinome gilioje purvo baloje, į kurią visi bėgo kaip išprotėję. Po iškilmingos ceremonijos, šventinant lietu, žygiavome paskutinius kilometrus. Besilydydami lietuje jautėmės stipresni nei bet kada ir pakylėti vilkiškos dvasios.“ x

1. Aplinka akylai stebima.
2. Miške lentos su kreida nerasi.
3. Maskuotės užduotis.

KAIP SIGNALIZUOTI PATEKUS Į EKSTREMALIĄ SITUACIJĄ

Tekstas:

GABRIELIUS E. KLIMENKA, EDUARDAS KLIMENKA, #IŠGYVENIMO AKADEMIJA KLIMENDKA

Nuotrauka:

„TRIMITO“ ARCHYVAS

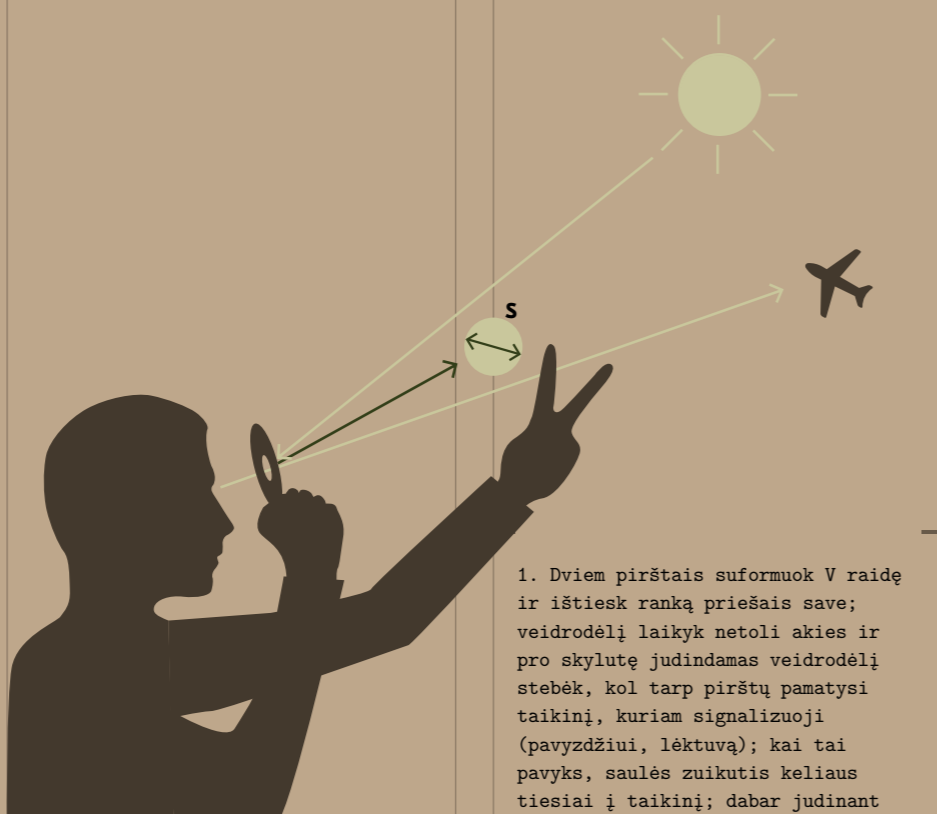
Įsivaizduok, keliauji sau patenkintas mišku ir staiga supranti, kad jau penktą kartą eini pro tą patį medį. Opapa... pasiklydau. Iš to netikėtumo dar ir koją išsisukai, o telefonas kaip tyčia išsikrovė. Labai tikimės, kad tau pakako proto prieš kelionę įspėti draugus arba šeimą, kur vyksti ir kada planuoji sugrįžti. Juk būtent taip ir padarai prieš kiekvieną kelionę, ar ne?

Tokių atvejų tik laiko klausimas, kada tavęs pasigės ir pradės ieškoti, liks tik sulaukti. Taigi, jei buvai išmintingas ir įspėjai kitus, lauk. Kol lauki, gali pasirėngti, kad gelbėtojams būtų lengviau tave rasti.

Žemiau pakalbėsime, kaip gali atkreipti į save dėmesį avariniais signalais. Tačiau, kad tai galėtum be vargo padaryti, turėtum būti iš anksto pasirėngęs. Na, o jei nebuvai išmintingas, turime tau liūdnu žinių... niekas tavęs neieško, bet, kad ateičiai įgautum išminties, skaityk tolesnį tekstą.

5

1

1. Dviem pirštais suformuok V raidę ir ištiesk ranką priešais save; veidrodėlį laikyk netoli akies ir pro skylutę judindamas veidrodėlį stebėk, kol tarp pirštų pamatysi taikinį, kuriam signalizuoji (pavyzdžiui, lėktuvą); kai tai pavyks, saulės zuikutis kelias tiesiai į taikinį; dabar judinant veidrodėlį lakūnas matys blyksnius.

ŠAUK, JEIGU GALI

Šaukimas, ko gero, vienas dažniausiai pasitelkiamų signalų, norint prisišaukti pagalbos. Tai paprasčiausias būdas, tačiau nebūtinai pats geriausias. Šaltame ore berėkdamas gali greitai peršalti, o ir šiltuoju metų laiku balso stygos gana greitai pavargsta, tad rėkimas greitai virsta šnibždesiu. Taigi balsą patausok skubiam atvejui ir įprask nuolat turėti alternatyvių signalizavimo priemonių. Na, o jei jau nutarei pašūkauti, naudok trumpus šūksnius, pavyzdžiui, dvigarsį „ei“. Jis kiek paaukštins tavo balsą leisdamas jam sklirti kiek toliau nei mums animacinių filmų į pašamonę įspaustas „aū“.

ŠVILPK – NE VELNIA, BET GELBĖTOJĄ PRISIŠAUKSI

Švilpimas yra antras pagal dažnumą naudojamas signalizavimas. Jį pasitelkiame ne tik kviesdamiesi pagalbos, bet ir reaguodami į situaciją arba gražią merginą. Bėda, kad ne visi moka švilpti, na, arba švilpia taip tyliai, kad to neįmanoma panaudoti signalizuojant apie pagalbos poreikį. Taigi, tavo užduotis išmokti švilpti

vien jau todėl, kad švilpimas tausoja balso stygas ir yra girdimas daug toliau nei rėkimas.

Jei tau niekaip nepavyksta išmokti švilpti (aš ir pats išmokau tik būdamas 40+ metų amžiaus, nes, kad ir kiek mokė, niekaip nepavykdavo), būtų pravartu pasimokyti švilpti parankinėmis priemonėmis, pavyzdžiui, riešuto kevalu arba tiesiog pirštais. Apie tai, kaip švilpimui galima naudoti riešuto kevalą arba monetą, esame nufilmavę pamokėlę, tad įlisk į mūsų kanalą „YouTube“ Išgyvenimo akademija KlimEndka ir susiradęs pabandyk išmokti. Toks įgūdis gali tikrai praversti tada, kai reikės šauktis pagalbos.

Jei ir tai nepavyksta, įprask kiekvienoje kelionėje turėti švilpuką. Švilpukas yra viena geriausių garsinio signalizavimo priemonių, nes juo galėsi pasinaudoti tada, kai nebeturėsi jėgų rėkti arba pirštai bus tiek sušalę, kad nepavyks jų panaudoti švilpimui. Netiki, pasižiūrėk „Titaniko“ finalinę dalį, na, tą, kai Džekas jau nuskendo, o jo mylimoji Rouz Devit Bukater, plūduriuodama ant lentos, bandė prisišaukti gelbėjimo valtyje esančius jūreivius.

Taigi, kokį švilpuką rinktis, nes variantų begalė. Švilpukai būna dviejų tipų – su rutuliuku viduje ir be jo. Rekomenduojame rinktis tą, kuriame nėra rutuliuko. Ne, ne todėl, kad vienas geresnis, o kitas – blogesnis, abiejų rūšių švilpukai puikiai atlieka savo funkcijas, tiesiog šaltu oru tavo kvėpavimo drėgmė gali priešaldyti rutuliuką prie švilpuko vidaus, todėl jis gali nebeveikti. Bet kuriuo atveju prieš pirkdamas švilpuką išsibandyk. Kuo šaižesnj ir garsesnj garsą jis skleidžia, tuo geriau.

Kai jau išsirinki švilpuką, įprask jį nešiotis patogioje ir lengvai prieinamoje vietoje. Paprastai jį nešiojame ant kaklo, bet tinka ir kišenė. Jei švilpuką nešiosi ant kaklo, naudok tokį dirželį, kurį galėtum lengvai perplėšti. Bet juk pamesiu! Nepamesi, tiesiog tai atsargumo priemonė, jei netyčiomis užsikabintum už kokios šakos, tai padės išvengti užduosimo.

SAULĖS ZUIKUTIS – PUKUS VAIKYSTĖJE IŠMOKTAS ĮGŪDIS

Ko gero, nesumeluosime, jei pasakysime, kad vaikystėje tikrai esi žaidęs veidrodėliu po kambarį vaikydamas saulės zuikutį. Tikrai žinai, kas įspjstąs spindulėlis pro langą ar tiesiog lauke puikiai atsispindi nuo veidrodinių paviršių, tad jį galima naudoti signalizuojant lakūnams ar toli esantiems pėstiesiems gelbėtojams. Tokiam signalui sukurti tinka bet koks atspindintis paviršius: kosmetinis veidrodėlis, peilis, stiklo šukė, folijos plėvelė ir pan. Žinoma, ne visi jie generuoja tokį gerą atspindį kaip veidrodėlis, bet reikalui esant vis geriau nei nieko.

Išgyvenimo rinkiniuose būna specialus signalinis veidrodėlis, pačiame centre turintis skylutę. Ji skirta nusitaikyti. Kadangi tu – šaulys, be vargo išmoksi taikytis. Taikomasi taip: dviem pirštais suformuok V raidę ir ištiesk ranką priešais save; veidrodėlį laikyk netoli akies ir pro skylutę judindamas veidrodėlį stebėk, kol tarp pirštų pamatysi taikinį, kuriam signalizuoji [pavyzdžiui, lėktuvą]; kai tai pavyks, saulės zuikutis kelias tiesiai į taikinį; dabar judinant veidrodėlį lakūnas matys blyksnius. Jei neaišku, žiūrėk schemą.

LAUŽO ŠVIESA NAKTYJE NE TIK TAM, KAD GUOSTŲ IR GAIVINTŲ TAVE

Dienos metu tirštus dūmus skleidžiantis laužas gali padėti atkreipti dėmesį į tavo buvimo vietą. Ir tai nepriklauso nuo to, ar tavęs ieško, ar ne. Tarkime, tavęs neieško, tačiau tirštus dūmus, einančius iš miško, tikrai kas nors pastebės (na, bent jau Lietuvoje), tad informuos apie tai ugniagesius gelbėtojus, šie atvyks gesinti miško gaisro ir taip tave aptiks. Kaip padaryti daug dūmų skleidžiantį laužą?

Paprastai, paimk seną padangą ir degink, ji skleis tirštus juodus dūmus. Žinoma, padangos bet kur nesimėto, tad gali būti sudėtinga ją pasinaudoti, net nepaisant to, kad Lietuvos miškuose jų tikrai gali aptikti. Kitas būdas, kai laužas kiek priges, į jį pridėk žalių šakų ir lapų, dūmų tikrai bus daug. Tik žiūrėk, kad nepridėtum per daug lapų, nes jų perteklius gali užduosinti liepsną.

Žinoma, kaip pats supranti, naktį dūmai tau nepadės, tačiau gali padėti didelis ryškus laužas, į kurio liepsną gelbėtojais sulėks kaip naktinės plaštakės prie lauko žibinto. Kad laužo liepsna būtų ryški, naudok sausą medieną.

VĖL, ŠVIESKI MAN VĖL, PRIPILDYK ŽEMĖ ŽIBINTUVĖLIO ŠVIESOS

Pakalbėkime apie žibintuvėlius, tai daugkartinio naudojimo šviesos signalus skleidžiantis prietaisas. Kiekvieną kartą, net ir dienos metu, įsimesk jį keliaudamas į gamtą. Nežinai, kas gali nutikti, gal pasiklysi ir teks naktį praleisti miške, o tada žibintuvėlis bus tikras išsigelbėjimas.

Daugelis šiandien rinkoje esančių žibintuvėlių turi stroboskopo funkciją, kaip revo vakarėlyje, tik be muzikos. Stroboskopas gali pasitarnauti, kai reikia atkreipti gelbėtojų dėmesį. Stroboskopo mirgėjimas labiau pastebimas nei standartinis žibintuvėlio šviesulys. Tiesa, stroboskopas turi vieną trūkumą: jei jis ilgai mirgės, po kurio laiko tave gali pradėti pykinti. Kai kuriems žmonėms jie daro tokį poveikį, na, bet jei esi įpratęs lankyti visokiuose vakarėliuose, tau pykinimas greičiausiai negresia. Tačiau, jei nesi įpratęs prie stroboskopo, jo poveikį galima sušvelninti pastačius žibintuvėlį šiek tiek atokiau nuo tos vietos, kur esi pats, ne per toli, kad atvykę gelbėtojai tave rastų. Kitas variantas, gali tiesiog užsidengus akis, tik šiuo atveju gali nepamatyti, jei tau stroboskopuos atgal. Beje, mirgėjimo efektą gali sukurti ir naudodamas paprastą žibintuvėlį, tau tereikia ranka uždenginėti ir atidenginėti šviesą. Žinoma, tokiu atveju reikia daugiau pastangų, tuo metu negali nieko kito veikti, bet reikalui esant išeina gana neblogas stroboskopo analogas. Kaip žibintuvėlio signalas puikiai tinka ir telefone esantis žibintuvėlis. Ant daugelio net galima nustatyti, kad jis mirksėtų SOS signalą. Pabandyk, ar tavo telefone esantis žibintuvėlis geba mirksėti.

TRUPINIAI: HANSELIO IR GRETOŠ IŠMOKTA PAMOKA

Jeigu būtinai turi judėti toliau, bus naudinga, jei savo kelyje paliksi trupinių pėdsaką, panašų į aprašytą Brolių Grimų pasakoje apie Henselį ir Gretą.

Žinoma, nesiūlome barstyti duonos trupinių, nes juos sules paukščiai, palikinėk prižiūras ryškiaspalves juosteles, įrastas medžių kamienuose, dėliok akmenis ant žemės, t. y. daryk bet ką, kas leis kitiems suprasti, kuriuo keliu eini. Geriausiai tam tinka ryškūs objektai arba nenatūraliai sudėlioti gamtoje aptinkami daiktai. Jei turi rašiklį arba kažkaip kitaip gali užrašyti tekstą, tuomet prie savo paliktų trupinių palik informaciją apie tai, kada čia buvai ir kur link trauki. Gali palikti ir kitą svarbią informaciją, nes visa tai padės gelbėtojams tave greičiau surasti.

SIŪSK ŽINUTĘ, NE SMS, BET NORMALIĄ, IŠGYVENIMIŠKĄ

Visiems keliaujantiems pravartu mokėti tarptautinius nelaimės signalus. Apie juos rašėme senesniuose „Trimito“ numeruose (kalbant tiksliau, 2022 metų 1, 2 ir 4 numerai, norėsi, susirasi LŠS puslapio archyve), tad dabar tik paminėsime, kad šie signalai praverčia, kai tiesiogiai negali komunicuoti su gelbėtojais, bet tau reikia perduoti jiems svarbią informaciją arba tiesiog esi situacijose, kai viliesi, kad kas nors iš lėktuvo pastebės tavo nelaimės signalą, pavyzdžiui, esi strigęs dykvietėje, tau trūksta vandens, o tavo bendrąkeleivis sužeistas, taigi ant žemės išdėliok didelius ženklus F ir = (t. y. didžiąją F raidę ir lygybės ženklą), tada bet kuris praskrendantis lakūnas žinos, kad toje vietoje kažkam reikalingas vanduo ir maistas, taip pat, kad reikia medikamentų, nes būtent tai ir signalizuoja šie ženklai.

PABAIGOS PASTABA APIE SIGNALIZAVIMĄ

Įsidėmėk, jei siunti garsinius signalus, tuomet naudokis tokiu principu: signalas, pauzė, signalas, pauzė, pavyzdžiui, kokias 10–20 sekundžių rėkimo, tuomet maždaug 30–60 sekundžių pauzė. Tai svarbu, nes, viena vertus, patausosi balsą ir jėgas, kita vertus, jei rėksi, negirdėsi, kad tau rėkia atgal. Gelbėtojai dirba tokiu pat principu: signalas, tyła, signalas, tyła. Signalizuodami jie tikisi, kad išgirsi, kai tyli, klauso, galbūt atsiliepsi.

Na, o jei siunti vizualinius signalus, visuomet įsitikink, kad jų niekas neužstoja. Sutik, jei signalinį laužą uždegei kažkur dauboje, jis daug naudos neteiks, tačiau uždegtas ant plikos kalvos jis bus matomas iš labai toli. x

LŠS ir LŠS Išeivijoje Centro valdybos pirmininkai, viršinininkai ir vadai

Tarpukario Lietuvos šaulių sąjunga

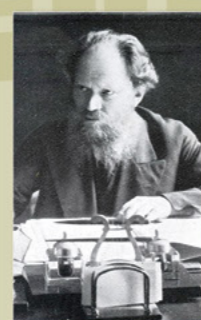
Vladas Gerardas Putvinskis – LŠS centro valdybos pirmininkas (1919–1922)

Kpt. Pranas Klimaitis – LŠS viršinininkas (1922–1925)

Vincas Krėvė-Mickevičius – LŠS centro valdybos pirmininkas (1922–1924)

Stasys Šilingas – LŠS centro valdybos pirmininkas (1924–1925)

Matas Šalčius – LŠS centro valdybos pirmininkas (1925–1926)

Plk. Mykolas Kalmantas – LŠS viršinininkas (1925–1935)

Plk. Teodoras Daukantas – LŠS centro valdybos pirmininkas (1926–1926)

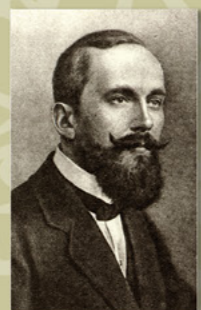
Rapolas Skipitis – LŠS centro valdybos pirmininkas (1926–1928)

Vladas Gerardas Putvinskis – LŠS centro valdybos pirmininkas (1928–1929)

Antanas Žmuidzinavičius – LŠS centro valdybos pirmininkas (1929–1934)

Liudas Vailionis – LŠS centro valdybos pirmininkas (1934–1935)

Plk. Pranas Saladžius – LŠS vadai (1935–1940)

Atkurta Lietuvos šaulių sąjunga

Romualdas Zykus – LŠS atkūrimo iniciatyvinės grupės laikinosios tarybos pirmininkas (1989)

Stasys Ignatavičius – LŠS atkūrimo iniciatyvinės grupės laikinosios tarybos pirmininkas (1989–1990)

Aleksandras Bendinskas – LŠS centro valdybos pirmininkas (1990)

Gediminas Jankus – LŠS centro valdybos pirmininkas, LŠS vadai (1990–1994)

Rimvydas Mintautas – LŠS vadai (1994–1997)

Mjr. Leonardas Bakaitis – LŠS vadai (1997–1999)

Plk. Jonas Gečas – LŠS vadai (1999–2000)

Ats. plk. Bronislovas Vizbaras – l.e.p. LŠS vadai (2000–2001)

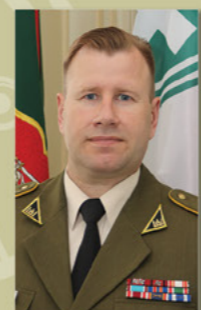
Ats. plk. lt. Juozas Širvinskas – LŠS vadai (2001–2010)

Ats. plk. Antanas Plieskis – LŠS vadai (2010–2014)

Ats. plk. lt. Liudas Gumbinas – LŠS vadai (2014–2017)

Plk. Gintaras Koryzna – LŠS vadai (2017–2020)

Ats. plk. Albertas Dapkus – LŠS vadai (2020–2023)

Plk. lt. Linas Idzelis – LŠS vadai (2023–)

Išeivijoje atkurta Lietuvos šaulių sąjunga

Aleksandras Mantautas – LŠS Tremtyje centro valdybos pirmininkas (1954–1962)

Jonas Giedrikas – LŠS Tremtyje centro valdybos pirmininkas (1962–1964)

Alfonsas Valatkaitis – LŠS Tremtyje centro valdybos pirmininkas (1964–1967)

Vladas Išganaitis – LŠS Tremtyje centro valdybos pirmininkas (1967–1973)

Vincas Tamošiūnas – LŠS Tremtyje centro valdybos pirmininkas (1973–1976)

Karolis Milkovaitis – LŠS Tremtyje centro valdybos pirmininkas (1976–1987)

Mykolas Abarius – LŠS Tremtyje centro valdybos pirmininkas, LŠS Išeivijoje vadai (1987–2012)

Julius Rūtenis Butkus – LŠS Išeivijoje vadai (2012–2022)

Ovidijus Bernatonis – LŠS Išeivijoje vadai (2022–)

Minint 105-ąsias LŠS įkūrimo metines prie Ringovės piliakalnio įkurtas LŠS vadų parkas

Rengėjai: LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGA, Valstybinių miškų urėdija, D LOK PALIKUONYS

ŠAULIŲ SAJUNGOS STOVYKLOSE VASAROS DAUGIAU NEI 6 TŪKST. VAIKŲ

Tekstas:
AUŠRA GARNIENĖ

Nuotraukos:
LŠS ARCHYVAS

Kasmet vis daugiau vaikų savo atostogas leidžia Lietuvos šaulių sąjungos (LŠS) organizuojamose vasaros stovyklose. Šiais metais šauliai užims rekordiškai daug vaikų – vasarą vyks beveik 60 stovyklų, kuriose stovyklaus daugiau nei 6 tūkstančiai vaikų ne tik iš Lietuvos, bet ir emigravusių tautiečių atžalos, už laisvę kovojančių ar žuvusių ukrainiečių karių vaikai.

1. Broliai ir sesės, bendrystė, vasara ir saulė.
2. Kliūtis įveikta!
3. Keli ėjimai į priekį.
4. Greičio pažabojimas.

1

„Suaktyvėjus Šaulių sąjungos veiklai užsienyje, atvykstančių vaikų ne tik iš Europos, bet ir iš JAV sulaukiame vis daugiau. Daugelis jų lanko artimuosius Tėvyneje ir kartu įsitraukia į mūsų veiklas: ne vienam tai ir galimybė prisiminti lietuvių kalbą, susipažinti su savo šalies istorija, o galbūt čia užsimezgsios draugystės vėliau juos paskatins ir grįžti“, – sako Sandra Vasiliauskienė, Šaulių sąjungos Pilietinio ugdymo skyriaus vedėja.

Dauguma Šaulių sąjungos stovyklų yra skirtos 11–18 metų amžiaus jaunesiems šauliams, kurie čia gali pademonstruoti per metus jaunųjų šaulių būreliuose įgytas žinias ir išlaikyti I–IV pakopos egzaminus, vainikuojančius jų tobulėjimą šauliškame kelyje.

Šaulių stovyklose, atsižvelgiant į vaikų amžių ir pasirėngimo lygį, mokoma Lietuvos istorijos, orientuotis ir išgyventi lauko sąlygomis, suteikti pirmąją pagalbą, taiklumo ar bazinių karinių žinių – jaunesni šauliai leidžiasi į žygius, sportuoja ir, aišku, pramogauja.

Liepą vykstanti tarptautinė stovykla „Žalgiris“ suteikia puikią progą jaunimui susipažinti vieniems su kitais, pasidalyti gerą patirtimi, patobulinti savo žinias, įsitraukti į skirtingas organizacijas vienijančias veiklas, kai išnyksta ir kalbos barjeras, – pasakoja S. Vasiliauskienė. – Šioje stovykloje tradiciškai dalyvauja giminingų organizacijų atstovai iš Lenkijos, Latvijos, Estijos ir trijų licėjų kadetai iš Ukrainos. Šiais metais „Žalgiryje“ pirmą kartą stovyklaus ir jaunuoliai iš Švedijos bei Sakartvelo.

6

Dauguma Šaulių sąjungos stovyklų yra skirtos 11–18 metų amžiaus jaunesiems šauliams, kurie čia gali pademonstruoti per metus jaunųjų šaulių būreliuose įgytas žinias ir išlaikyti I–IV pakopos egzaminus, vainikuojančius jų tobulėjimą šauliškame kelyje.

Vis dėlto bene pusė Šaulių sąjungos stovyklų yra edukacinės, kultūrinės, pažintinės, sportinės ar orientuotos į išgyvenimo įgūdžių lavinimą. Jose laukiami ne tik jaunesni šauliai, bet ir moksleiviai iš visos šalies ar užsienio lietuviai. Dalis stovyklų yra dieninės, kitos suplanuotos gražiausiose šalies regionuose įsikūrusiose sodybose ar stovyklavietėse.

„600 vaikų sudarėme galimybes stovyklauti dienos stovyklose mūsų atnaujintuose Šaulių namuose Alytuje. Iš viso šią vasarą organizuojame 10 stovyklų, kuriose vasaros daugiau kaip tūkstantis vaikų. Suteiksime atokvėpį nuo karo ir vaikams iš Ukrainos“, – pasakoja LŠS Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių (Alytaus apskr.) I-osios rinktinės vadas ats. kpt. Skirmantas Valatkevičius.

Pasak rinktinės vado, šios iniciatyvos autorius – Lietuvos garbės konsulas Luhansko srityje ir Lietuvos šaulių sąjungos padalinio Ukrainoje vadas Robertas Gabulas. Jo dėka trečius metus iš eilės Alytaus rajone kartu su Butrimonių gimnazijos moksleiviais ir jaunaisiais šauliais stovyklauja vaikai iš Luhansko srities Sjevjerodonecko 14-osios vidurinės mokyklos, kuri šiuo metu iškelta prie Kyjivo.

Pasak S. Vasiliauskienės, Lietuvos šaulių sąjungos stovyklos – vienos populiariausių tarp vaikų. Kasmet augantis dalyvių skaičius skatina pasitempti tiek stovyklų organizatorius, tiek instruktorius.

„Įvairioms technologijoms sparčiai judant į priekį, turime derintis prie besikeičiančių moksleivių poreikių, galvoti, kaip stovyklas padaryti vis įdomesnes ir patrauklesnes. Tad specializuotos stovyklos tam puikiai tinka, jose moksleiviai ir jaunesni šauliai gali tobulinti automobilių sporto ir bepiločių orlaivių valdymo žinias ir kitas jaunimą dominančias sritis“, – sako S. Vasiliauskienė. x

2

3

4

„Trimito“ žurnalisto Valdo Kilpio įspūdžiai iš Ukrainos.

UKRAINOS KARAS

PRIEŠAS PUOLA NAUDODAMAS „MĖSĄ“, O UKRAINIEČIAI GINASI „TAUTOS ŽIEDU“...

SAVI – SAVIEMS

Keturiese stryktelime į porą mikroautobusų. Koja vis gilyn mina akseleratoriaus pedalą. Kelionė laukia netrumpa – per tūkstantį kilometrų iki Vakarų Ukrainos miesto Ivano-Frankivsko ir dar tiek pat iki Donecko ir Zaporizijos srities.

Automobiliai gerokai pasėdę ir perkrauti. Ne pirmą kartą vykstantieji pasakoja, kad būta atvejų, kai lenkų pareigūnai prisikabino dėl perkrovos. Balansuojame ant ribos. Viskas paprasta: kai važiuoji tokį ilgą kelią, norisi, kad ukrainiečių kariai gautų kuo daugiau pagalbos iš Lietuvos. Tad krovėme, dvejojome, vėl krovėme ir vėl dvejojome. Ar nepersistengta?

1.-2. Iš Lietuvos pristatytais automobiliais pasidžiaugiama, tada jie greitai perdaromi ir atsiduria fronte.

7

Viskas pavyko kuo puikusiai. Lenkų pasieniečiai ir muitininkai gana atsainiai pažiūrėjo į mūsų ne pirmos jaunystės mikroautobusus. *Dopomoga?, da, ona samaja* (liet. Humanitarinė pagalba? Taip, ji). Riedame tolyn, Ukrainos tikrinimo punktų link. Čia vaizdas kiek kitoks. Regis, vertas atskiro aprašymo vėlesniuose reportažuose.

Kad ir kaip būtų, pasienio punkto pareigūnų antspaudai surinkti, judame Ivano-Frankivsko link, kur mūsų jau laukia labdaringo fondo „Savi saviems“ (ua. *Свій за свого*) žmonės. Ten išsikrausime, atspūsime ir persėdę į kitus du iš Lietuvos atvežtus ir Ukrainos auksarankių suremontuotus automobilius pajudėsime į rytus, fronto link.

UKRAINA YRA DIDELĖ

Parašiau skyriaus pavadinimą ir nusijuokiau. Kas to nežino? Kita vertus, kai savo užpakaliu tenka „išmatuoti“ jos dydį, pradedi mąstyti kiek kitaip. Per 1 000 km iki Ivano-Frankivsko ir antra tiek iki Donecko ir Zaporizijos keičia požiūrį į šią šalį.

Tiesą pasakius, sunkiai telpa galvoje, kas gali šauti į galvą kremliu sėdintiems puspročiams, kad imtų ir užpultų tokią galingą šalį. Kita vertus, Ukraina yra skirtinga. Vakarai kaip diena nuo nakties skiriasi nuo rytinės pusės. Llive, Ivano-Frankivske ar Ternopilyje namai visiškai identiški mūsų šalies (kalbu apie individualius), o Donetsko, Zaporizijos srityse vaizdas pasikeičia. Atsiranda rusiško tipo dvimetinės mėlynos tvoros, langinės ir gerokai daugiau netvarkos.

Valstybinės reikšmės keliai vietomis pranoksta mūsų. Bėdos prasideda tada, kai tenka iš jų išsukti. Regioniniai keliai – baisūs. Keliuose galima sutikti automobilių kolonų, lydymų policijos. Atkreipėme dėmesį, kad didieji sunkvežimiai (vadinamosios *fūros*) neturi valstybinių numerų. „Čia Vakarų pagalba, – paaiškino palydovas, – siekiant išvengti sekimo, informacijos nutekėjimo kolonos yra lydimos policijos, o sunkvežimiai be identifikacijos.“

Važiavimo kultūra visokia. Mažiau paisoma linijų, „Stop“ ženklų ar šviesoforo. Paskaičiau, kad Lietuvoje vairavimo pažymėjimą būčiau praradęs kokis penkis kartus. Karas yra karas ir jis koreguoja ne tik žmonių gyvenimus, bet ir vairavimo taisykles.

JIE LAUKIA PAGALBOS

Ivano-Frankivske mūsų jau lūkuriuoja Yura. Tai aktyvus jaunuolis, kuris, kaip ir tėvai, turi lietuviškų šaknų. Jų sukurta įmonė vadinasi „Rytas“. Privažiuavę prie vartų regime

2

trispalvės spalvomis nudažytą ženklą su kirilica užrašytais lietuviškais žodžiais. Savi, pamanau. Ir neklystu. Anuškevičių šeima ne tik verslauja, bet ir be galo daug padeda Ukrainos kariams.

Krauname lauk atvežtąjį gėrį. Jį santykinai dalyčiau į dvi dalis: pirmoji yra persmelkta sentimentų. Visokios dėžutės su vaikų piešiniais, pergales linkėjimais ir kitokiomis *selėmis*. Geras dalykas, bet... naudingas tik iš dalies. Tiksliau sakant, naudingas tik tiek, kiek teikia psichologinę pagalbą ir suvokimą, kad ukrainiečiai nepalikti vieni. Bet ruošiant siuntinį būtina žinoti, kad valgyti jie turi, apsirengę ir šiaip, Ukraina – ne Centrinė ar Pietų Afrika. Šokoladukais, kokakola ir energiniais gėrimais pergalės pasiekti neįmanoma. Reikia šio to rimtesnio.

Antroji atvežtojo gėrio dalis kitokia. Dronai, Norvegijos žvejų nebenaudojami tinklai, kurie karius apkasuose saugo nuo dronų, gesintuvai, kariški maisto daaviniai ir anksčiau iš Lietuvos atvykę automobiliai. Štai tokių dalykų (plius generatoriai) Ukrainoje reikia kaip vandens. Kad ir kiek nuvežtum – vis vien bus mažai. Apačioje parašysiu, kaip ir kur aukoti.

PAJUDAME

Ankstyvas rytas. Girdžiu, kaip pradeda pypsėti telefonas. Įsiklausau. Jis ne pypsi, bet kaukia. Tik po keliolikos sekundžių suvokiu, kad oro pavojus ir mieste sirenos užkavė apie ketvirtą valandą, kai jau reikėjo keltis ir pajudėti šalies rytų link.

Planų nekeičiame: miestelėnai seniai nebekreipia dėmesio į šiuos sirenų kauksmus. Nukris, tai nukris, sako. Susiruošiame daiktus ir judame labdaringo fondo „Rytas“ sandėlių link. Traukiame mobiliuosius ir bandome susiorientuoti. GPS praktiškai *miręs*. Kalbant tiksliau, jis stringa apie dešimt minučių.

Mobiliuosius žemėlapius naudojame kaip paprastus: kryptį objekto link maždaug žinome, sulaukiame „taško“ žemėlapyje ir pavažiuojame iki kitos sankryžos, kur vėl laukiame, kol pasirodys mėlynasis „Google maps“ taškas. Vargais negalais nusikapstome iki vietos, kur viskas paaiškina. Sparnuotosios raketos dažnai lakioja naudojamos GPS, todėl oro pavojaus atveju internetinė orientavimosi sistema ukrainiečių yra blokuojama.

Beje, tą ankstyvą rytą buvo atakuota netoliese Ivano-Frankivsko įsikūrusi Burštino šiluminė elektrinė. Ji regionui tiekia šilumą ir elektrą. Atvykdami matėme jos kaminus ir stogus. Išvykdami regėjome porą skylių stoge. Sparnuotųjų raketų darbas. Kaip pasakojo vietiniai, didelės žalos nepadarė, mat ukrainiečiai buvo pasistatę papildomų apsaugų, kurios ir buvo pramuštos. Kadangi gaisras buvo greitai užgesintas, ir žala minimali.

Lydimi Yuros pajudame Zaporizijos link. Laukia tūkstančiai kilometrų, tačiau iš Lietuvos atvežti dovanojami automobiliai veikia nepriekaištingai. „Jeep Liberty“ lekia pasišokinėdamas, o „Volkswagen“ mikroautobusui, nors ir solidžiam, žalia karinė spalva tinka. Pamiškėse pasirodo pirmieji visureigiai su kėbuluose sumontuotais sunkiais kulkosvaidžiais.

Šachedai čia jau atskrenda...

[Tęsins – kitame numeryje]

Fronte stinga visko. Automobiliai, dronai, kompiuteriai, kabeliai, generatoriai – prioritetas.

Susisiekite – alesia2724@gmail.com, Olesios tel. + 370 657 64 386, valdas.kilpys@gmail.com.

Viskas pasieks reikiamas rankas. x

PIRMASIS LŠS DRONŲ PILOTŲ SĄSKRYDIS

1

Tekstas:
ORGANIZATORIŲ INFORMACIJA
IR NUOTRAUKOS

1. Teorinės mokymų dalys sulaukė gausaus klausytojų dėmesio.

8

Pirmą kartą Lietuvos šaulių sąjungos istorijoje birželio 15 dieną Šilutės aerodrome įvyko šaulių-dronų pilotų sąskrydis. Šventę organizavo LŠS Vakarų (jūros) šaulių 3-ioji rinktinė. Tuo pačiu metu aerodrome vyko ir Šilutės aviamodeliavimo klubo 70 metų šventinis sąskrydis, todėl turėjome progą įsitikinti, kad ir ši veikla yra labai gimininga dronų pajėgumams. Pasirinkta renginio vieta yra ideali, nes aerodromo oro erdvė galėjo būti saugiai naudojama ne tik aviamodeliuotojų, bet ir dronų pilotų, kai išvengiama rizikos susidurti su kitais orlaiviais.

Pirmą kartą Lietuvos šaulių sąjungos istorijoje birželio 15 dieną Šilutės aerodrome įvyko šaulių-dronų pilotų sąskrydis. Šventę organizavo LŠS Vakarų (jūros) šaulių 3-ioji rinktinė. Tuo pačiu metu aerodrome vyko ir Šilutės aviamodeliavimo klubo 70 metų šventinis sąskrydis, todėl turėjome progą įsitikinti, kad ir ši veikla yra labai gimininga dronų pajėgumams. Pasirinkta renginio vieta yra ideali, nes aerodromo oro erdvė galėjo būti saugiai naudojama ne tik aviamodeliuotojų, bet ir dronų pilotų, kai išvengiama rizikos susidurti su kitais orlaiviais.

Pagal senas šauliškas tradicijas renginys prasidėjo „Tautiškos giesmės“ giedojimu, sveikinimo žodį tarė LŠS vadas Linas Idzelis, 3-iosios rinktinės vadas Rolandas Lukšas ir kiti renginio organizatorių atstovai. Deramas dėmesys skirtas Gedulo ir vilties

dienai paminėti, kai visi dėl trėmimų žuvusieji buvo pagerbti tylos minute.

Sąskrydžio organizatoriai pasirūpino gausia renginio programa, kur užsiėmimų sau rado kiekvienas. Savo produkcijos ekspozicijas demonstravo su dronų veikla susijusios įmonės, kurios gamina dronus, dronų blokavimo ir programinę įrangą. Įmonės realiomis sąlygomis pademonstravo savo gaminių veikimą. Kiekviena rinktinė turėjo galimybę pademonstruoti savo rinktinėje naudojamą dronų įrangą.

Sąskrydyje susirinko beveik visų LŠS rinktinių atstovai. Dėl intensyviai vykstančių pratybų ne visi geriausi dronų pilotai galėjo dalyvauti sąskrydyje, bet už tai galėjo deleguoti savo atstovą, nebūtinai dronų pilotą, kuris rinko informaciją ir pasidalijo grįžę su savo rinktinės šauliais. Ir kaipgi renginys be šauliškos košės, kuria buvo pavaišinti ne tik sąskrydžio šauliai, bet ir renginio svečiai, kurie atsitiktinai užsuko lankydamiesi aviamodeliuotojų šventėje. Labai išsamiai kuriamą įrangą pristatė 10-osios rinktinės Perkūno kuopos 3-iojo būrio atstovas, kuris stebino būrio pasiekimais vystant jų pačių dronų, jų priedų ir dronų blokavimo įrangą, o viena ryškesnių naujienų tapo pristatyta galimybė FPV dronams naudojamus kuniškus komponentus (FC+ESC) pakeisti Lietuvoje pagamintais modeliais.

Sąskrydžio praktinėje dalyje džiugino realistiškai suorganizuota užduotis, kai aerodromo teritorijoje dideliu greičiu manevravo automobilis, o šauliai jį atakavo su FPV dronais. Ne vieno bandymo metu judantis taikyns buvo „sunaikintas“, t. y. FPV dronas įsipainiodavo į automobilį saugantį tinklą. Tai labai reali situacija, kuri šiuo metu pasitelkiama Ukrainoje naikinant priešo judančią techniką.

Renginio pabaigoje įvyko atvira stalo diskusija su vadu L. Idzeliu ir už dronininkų pajėgumo vystymą atsakingais šauliais, kur apžvelgėme esamą dronų pajėgumų padėtį, ateities planus, ieškojome būdų, kaip daugiau jaunųjų ir suaugusių šaulių pritraukti į dronininkų veiklą. Po antrų šių pajėgumų vystymo metų jau aiškėja ir jų vieta rinktinių struktūroje. Siekiant įkūnyti renginio pavadinimą „sąskrydis“, Kauno apskrities 2-osios rinktinės dronininkai ne atvažiavo, o atskrido lėktuvu, idant

2

3

renginio nepervadintų į „suvažiavimą“ Pageidaujantys galėjo likti nakvoti su palapinėmis.

Sąskrydis – tai puikus bendravimo ir bendradarbiavimo formatas, kai iš visų rinktinių susitinka stipriausi šios srities atstovai, todėl norisi palinkėti, kad ir kiti šaulių pajėgumai pasinaudotų šiuo pavyzdžiu.

Sąskrydyje dalyvavo ne tik šauliai, bet ir į svečius buvo pakviesti NATO pajėgų atstovai. Organizatoriai jau pirmu bandymu aukštai iškėlė kartelę, todėl taip puikiai dar kartą suorganizuoti šventę pareikalaus pastangų ir išradingumo. Kartoti planuojama kasmet, kad tai taptų gražia tradicija, kai LŠS dronų pilotų sąskrydį organizuoja vis kita LŠS rinktinė, vis kitoje vietoje ir su vis įvairesnėmis veiklomis. x

2. Gyvai pademonstruotas drono programavimas, kai valdymo ekrane užfiksuojamas taikyns ir iki jo dronas skrenda savarankiškai.

3. Taikinių pasiekę dronai, kurie išipainiojo į tinklą, kas juos apsaugo nuo sulaužymo, o automobilį ir vairuotoją – nuo pažeidimų.

1

ANTAZAVĖJE ATIDENGTA PAMINKLINĖ LENTA MYKOLUI IR LIONGINUI ABARIAMS

LŠS V. PUTVINSKIO-PŪTVIO KLUBO INFORMACIJA

1.-2. Ceremonijos dalyviai, kurių buvo gausus būrys – M. ir L. Abarių šeimos nariai, vietos gyventojai, plk. P. Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės šauliai, rinkosi bažnyčios šventoriuje prie paminklinės lentos.

Birželio 15 dieną Šv. Mišiomis Antazavės Dievo Apvaizdos bažnyčioje prasidėjo paminklinės lentos žymaus Šaulių sąjungos veikėjo, ilgamečio LŠS Išeivijoje vado, LŠS ir LŠS Išeivijoje garbės šaulio, Vyčio Kryžiaus ordino kavaliariaus Mykolo Abariaus ir jo brolio, kompozitoriaus, daugelio chorų vadovo ir dirigento prof. Liongino Abariaus atidengimo ceremonija.

Šv. Mišių metu parapijos klebonas kunigas Vytautas Dagelis susirinkusiesiems paminėjo, kad abu broliai buvo pakrikštyti šioje bažnyčioje ir Dievo pagalba jie nuėjo ilgą bei prasmingą Lietuvai gyvenimo kelią. Po Šv. Mišių ceremonijos dalyviai, kurių buvo gausus būrys – M. ir L. Abarių šeimos nariai, vietos gyventojai, plk. P. Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės šauliai, rinkosi bažnyčios šventoriuje prie paminklinės lentos.

Šauliai susirinkusiesiems padalijo šiai ceremonijai LŠS V. Putvinskio-Pūtvio klubo pagamintus M. ir L. Abarių biografinius lankstinukus. Nuskambėjus Lietuvos Respublikos himnui, ceremonijos vedėjas putvinskietis ats. mjr. Gediminas Reutas pakvietė iš JAV atvykusią M. Abariaus dukrą Violetą Abariūtę – Viviano, L. Abariaus vaikaičius, Antazavės miestelio seniūną Algirdą Lekavecką, Plk. P. Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės vadą Jurandą Rusteiką ir LŠS V. Putvinskio-Pūtvio klubo prezidentą Stasį Ignatavičių atidengti paminklinės lentos, kurią pašventino vietos klebonas kunigas V. Dagelis. Lentą pašventinus ir padėjus gėlių bei uždegus žvakelių, eiles skaitė aktorė Virginija Kochanskytė, apie M. Abariaus indėlį Šaulių sąjungai pasisakė S. Ignatavičius, Antazavės miestelio seniūnas A. Lekaveckas papasakojo apie L. Abariaus gyvenimo kelią nuo vargonininko padėjėjo Dievo Apvaizdos bažnyčioje iki garsaus muziko. Šaulių rinktinės vadas J. Rusteika susirinkusiesiems nušvietė Šaulių sąjungos ideologinius tikslus. LŠS V. Putvinskio-Pūtvio klubo prezidentas S. Ignatavičius vienam iš ceremonijos organizatorių šauliui Rimantui Jurevičiui įteikė klubo pažymėjimą bei ženklelį, įpareigodamas R. Jurevičių steigti klubo skyrių Utenos krašte, apdovanojo jį „Trijų sukakčių atminimo ženklu“ (ženklas skirtas šiemet Šaulių sąjungai minint organizacijos įkūrimo 105-ąsias įkūrimo, atkūrimo išėivijoje 70-ąsias ir atkūrimo Lietuvoje 35-ąsias metines).

V. Abariūtė-Viviano R. Jurevičiui padovanojo Lietuvos trispalvę, kuria buvo apdengtas mirusio M. Abariaus karstas. Klubo prezidentas S. Ignatavičius pabrėžė, kad ši vėliava bus veiklos kelrodis naujai steigiamajam klubo skyriui. Kauno muzikinio teatro solistas Juozas Janušaitis ir Valstybinio Kauno dramos teatro administratorius ats. ltn. Dovydas Jokubauskis atliko L. Abariaus aranžuotas lietuvių liaudies dainas. Po oficialiosios dalies visi ceremonijos dalyviai buvo pakviesti pasivaišinti plk. P. Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės 907-osios kuopos „Vytiš“ šaulių pagaminta šauliška koše ir arbata, prie kurių vyko draugiškas ir šiltas bendravimas su šauliais, vietos klebonu, seniūnu ir M. ir L. Abarių šeimos nariais. x

2

Lionginas Abarius
(1929–2022)

Lietuvių choro dirigentas, kompozitorius. 1965–2019 metais buvo Lietuvos dainų švenčių vyriausiasis dirigentas, taip pat dainų švenčių konsultantas, chorų apžiūrų ir konkursų žiuri narys. 1963–1981 metais Lietuvos radijo ir televizijos mišraus choro vadovas. Jo iniciatyva surengtas I tarptautinis J. Naujalio jaunųjų dirigentų konkursas (1990), J. Naujalio bažnytinės muzikos konkursas (1994, 1996, 1998).

Apdovanotas Gedimino ordino Komandoro kryžiumi (1995), Lietuvos Respublikos Vyriausybės kultūros ir meno premija (2016).

Mykolas Abarius
(1926–2022)

Ilgametis Šaulių sąjungos išėivijoje vadas, Vyčio Kryžiaus ordino riteris. Mykolas Abarius buvo Lietuvos Vietinės rinktinės karys-savanoris. 1944 metais pasitraukė į Vokietiją, 1949 metais persikėlė į JAV. 1950–1952 metais tarnavo JAV kariuomenėje. Vėliau studijavo Henry Fordo koledže, Mičigano valstijoje. 30 metų dirbo „Ford“ automobilių gamykloje braižytoju, konstruktoriumi. Nuo 1960 metų aktyviai dalyvavo 1954 metų kovo 7 dieną atkurtos Lietuvos šaulių sąjungos tremtyje (Šaulių sąjungos išėivijoje) veikloje. 1987–2012 metais buvo išrinktas Sąjungos išėivijoje vadu. Geranoriškai ir aktyviai padėjo atsikuriant Lietuvos šaulių sąjungai.

Apdovanotas: Šaulių žvaigždės medaliu, Šaulių žvaigžde, Šaulių žvaigždės ordinu, Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino medaliu, Vyčio Kryžiaus ordino Riterio kryžiumi, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu, Krašto apsaugos ministerijos medaliu civiliams.

SPARNUOTIEJI ŠAULIAI (III)

Tekstas:
ANDRIUS JONUŠAS

„Trimitas“ baigia straipsnių ciklą, skirtą Lietuvos šaulių sąjungos aviacijai.

1.-2. „Sakalas-2“ dažymo schema.

10

LĒKTUVO „KLEMM KL-35B“ KONSTRUKCIJA

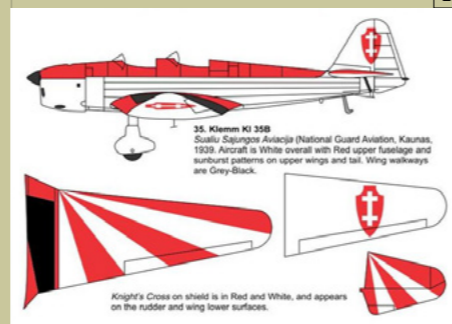
Lėktuvo prototipas pastatytas 1935 metais. Buvo aptakių aerodinaminių formų ir pavaldus ore. Jis buvo laikomas vienu moderniausių ir populiariausių to meto sportinių lėktuvų. Lėktuvas gamintas didelėmis serijomis ir mokymo tikslams naudotas iki Antrojo pasaulinio karo pabaigos.

Dvivietis žemasparnis monoplanas. Sparnai pagaminti iš suvirintų plieninių vamzdžių ir medžio, liemuo – ištais metalinės konstrukcijos. Dengtas drobe. Pilotų kabinos atviros, įrengtos viena už kitos. Valdymas dvigubas. Važiuklė tradicinė, konsolinio tipo. Propeleris dviejų menčių, medinis. Variklis – „Hirth HM 504 A“, keturi oru aušinami cilindrai, 85/105 AJ galingumo.

Lėktuvas buvo nudažytas balta spalva. Sparnų viršutinė pusė su raudonomis juostomis. Sparnų apatinėje pusėje ir vertikalaus vairo pusėje nupieštas baltas Vyčio kryžius raudoname skyde.

Techninės charakteristikos

Sparnų ilgis – 10,40 m.
Liemens ilgis – 7,50 m.
Sparnų plotas – 15,20 m².
Skridimo masė – 715 kg.
Perskridimo greitis – 190 km/val.
Maksimalus greitis – 215 km/val.
Skrudžio laikas – 3 1/2 val.
Skrudžio nuotolis – 700 km.

AKTYVIOS AVIACINĖS VEIKLOS METAI

1939 metų kovo 28 dieną Lietuvos kredito bankas, AB „Spindulys“, AB „Ringuva“, AB „Nemunas“, AB „Neris“ ir AB „Lietuvos Lloydas“ padovanojo 35 000 litų Šaulių sąjungos lėktuvų pirkimui. Iš rikiuotės šaulių ir rėmėjų buvo surinkta apie 117 000 litų, už kuriuos nupirkti dar du lėktuvai „Klemm Kl-35b“. Lėktuvai kainavo po 70 000 litų.

Lėktuvus į Kauną parsikraidino av. ltn. J. Andriušis ir av. ltn. L. Lendraitis.

1939 metų balandžio 23 dieną, 16 valandą, šaulių aviacijos būrys susirinko aerodrome. Čia būrio vadas karo lakūnas šaulys kpt. Krasnickas ir kiti lakūnai paaikšino šauliams apie naują lėktuvą ir jį pademonstravo. Keliolika būrio šaulių (vyrų ir moterų) buvo paskraidinti, kai kas net su „malonumais“. Pažymėtina, kad mūsų šaulės moterys neatsilieka nuo vyrų ir visas mirties kilpas ištvėrė be priekaištų. Šaulius skraidino būrio vadas kpt. Krasnickas, ltn. Lendraitis, psk. Kuosaitis, vrš. Vachauzas ir kiti lakūnai.

Šaulių aviacijos būrys žymiai suintensyvino savo darbą. Daug šaulių įsirašė mokytis skraidyti. Kadangi būryje šaulių buvo keli šimtai, kiekvieną sekmadienį nuo ankstauro ryto vykdavo šaudymo pratimai.

Aviacijos būrys įkūrė šaulių aviacijos aerodromą vienoje Pavilkijos (Lekėčių apylinkėje) lankoje. Ta proga Kretkampyje surengė gegužinę. Susidomėję vietos gyventojai apžiūrino iš Kauno atskridusius keturis šaulių lėktuvus. Smalsesnius jaunuolius lakūnai paskraidino. Gegužinėje grojo 5-ojo pėstininkų pulko dūdų orkestras.

Tais pačiais metais Šiauliuose buvo įsteigtas šaulių aviacijos skyrius. Į steigiamąjį susirinkimą atėjo nemažai karo aviacijos Zoknių igulos karininkų, puskarininkų ir civilių tarnautojų, buvo išrinkta skyriaus vadovybė. Skyriaus vadu tapo šaulys karo lakūnas, kapitonas Švarplaitis.

Gegužės 13 dieną Ateitininkų rūmų salėje buvo suorganizuotas Šaulių sąjungos Aviacijos būrio šeimyninis vakaras, kurio pradžia buvo 20 valandą, o pabaiga – 4 valandą ryto. Pakvietimai kainavo 2, 3 ir 5 litus.

1939 metų birželio 4 dieną šaulių aviacijos būrys pasveikino 20-ies metų sukaktuvių šventės – minėjimo proga Ukmergės, Utenos, Marijampolės ir Seinų šaulių rinktines, lėktuvu nusiuntęs ir išmetęs sveikinimus miestų aikštėse, kuriose buvo išsirikavę šauliai ir vietos visuomenė, o marguoju šaulių aviacijos „Sakalu 2“ buvo pademonstruota gražių oro triukų. Į Ukmergę ir Uteną skrido šauliai lakūnai Vachauzas ir

Petrauskas, o į Marijampolę ir Lazdijus – šauliai lakūnai Kuosaitis ir Pūras.

Birželio 25 dieną, minint Šaulių sąjungos 20-ąsias įkūrimo metines, Kauno aerodrome abu naujai pirkti lėktuvai buvo pakrikštyti vardais „Sakalas 3“ ir „Sakalas 4“ bei pašventinti.

Kaip ir kitiems „Sakalams“, ant sparnų apatinių pusių ir ant posūkio vairų buvo nupiešti Šaulių sąjungos ženklai – balti Vyčio kryžiai raudoname skyde.

Po iškilnių įvykių paradas, kurio metu pasirodė ir šaulių aviacijos lėktuvai, ore darydami įvairiausių akrobatinio skraidymo numerius.

1939 metais šaulių aviacijos būrys Kaune buvo jau žymiai išaugęs ir turėjo apie 300 narių. Buvo rengiamos šaulių aviacijos šventės, kuriose dalyvaudavo visi keturi lėktuvai. Keleivius skraidindavo ltn. Lendraitis, virš. Vachauzas, psk. Kuosaitis ir kiti. Lakūnų mokinių skraidymo instruktoriais buvo kpt. A. Mariūnas, virš. Vachauzas, Mažonas ir kiti. Buvo sudaryta ir mokinių lakūnų grupė, bet dėl netrukus prasidėjusio Antrojo pasaulinio karo visiškai parengti naujų lakūnų nespėta. Mokinių lakūnų grupei priklausė ir kelios moterys. Dviem iš jų – Birutei Obelenytei ir Salomėjai Šeporatytei buvo paskirtos karo aviacijos stipendijos.

Be šaulių aviacijos būrio Kaune, aviacijos būriai dar buvo sudaryti Šiauliuose, Panevėžyje ir Vilniuje, bet šie būriai nuosavų lėktuvų dar neturėjo.

ORINIO SPORTO OLIMPIADA

Šauliai aktyviai dalyvavo visuose aviaciniuose renginiuose ir varžybose.

1939 metų liepos 18–30 dieną Aleksoto aerodrome Kaune vyko Orinio sporto olimpiada, kurios uždarymo metu liepos 30 dieną buvo aviacijos diena. Aviacijos šventėje Aleksoto aerodrome Šaulių sąjungos lėktuvas „Sakalas 2“ atliko akrobatinius skrudžius.

BALTIJOS ŠALIŲ AVIACIJOS SPORTO VARŽYBOS

Įsimintiniausias 1939 metų rugpjūčio 13–20 dienų įvykis – pirmosios Baltijos šalių aviacijos sporto varžybos, kurias inicijavo lietuviai. Dalyvavo Suomijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos aviamodeliuotojai, sklandytojai bei lakūnai.

Šias pirmas tarptautines varžybas maloniai sutiko globoti Lietuvos aeroklubo garbės pirmininkas Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona. »

Sklandymo varžybų rezultatai

Pirmoji – Lietuva su 110 t.
Antroji – Estija su 88 t.
Trečioji – Latvija su 74 t.

Motorinio skraidymo varžybų rezultatai

Lietuva – 189 t.
Estija – 129 t.
Suomija – 90 t.
Latvija – 12 t.

Modelių varžybų rezultatai

Estija – 69 t.
Suomija – 67 t.
Lietuva – 61 t.
Latvija – 21 t.

Galutiniai sudėjus taškus įvairiose kategorijose pirmųjų Baltijos aviacijos varžybų laimėtoju tapo Lietuva.

Lietuva – 360 t.
Estija – 286 t.
Suomija – 157 t.
Latvija – 113 t.

3

1939 M. LŠS AVIACIJOS BŪRIO SUSIRINKIMAS

1939 metų spalio 15 dieną Šaulių sąjungos salėje Kaune įvykiame šaulių aviacijos būrio susirinkime šaulys Jonas Kareckas skaitė paskaitą „Vilniaus reikšmė Lietuvai“. Išnagrinėjęs Vilniaus istoriją, kiek ilgiau sustojo ties brolių vilniečių iškentėtomis kančiomis per lenkų okupacijos laiką. Pažymėjo, kad lietuvybei naikinti jie griebdavosi pačių žiauriausių priemonių. Atsitikdavo, kad veiklesnis lietuvis, pašauktas į kariuomenę, būdavo tyčiomis pakeliamas iš eilinio į kapralo laipsnį, kad kariniai įstatymai netrukdytų tokio lietuvi išprovokuoti ir sušaudyti. Būrio vadas kpt. Krasnickas kalbėjo aktualiais klausimais, nurodydamas, kaip šauliai turi elgtis su neramumų kėlėjais svetimtaučiais dėl Vilniaus atgavimo.

Būrio nariams parodytos gražios, Amerikos lietuvių atsiųstos dovanos Šaulių sąjungos aviacijai. Jų viena, kaip pereinamoji, paskirta geriausiam šauliui lakūnui, laimėjusiam varžybas ar kt.

Šaulys Stalnionis paskaitė Vilniui skirtą savo kūrybos eilėraštį. Šaulių sąjungos choro oktetas padainavo tam momentui parinktą dainą.

Šaulių sąjungos aviacinė veikla Kauno aerodrome nenutrūkdavo ištiesus metus. Aktyviai buvo skraidoma ne tik vasarą, bet ir žiemą. Ypač žiemos skrydžiams reikėjo būti ne tik gerai paruošus techniką, bet ir šiltai bei patogiai apsirengus skrydžiui atviroje kabinoje.

DARIAUS IR GIRĖNO SKLANDYMO MOKYKLA AUKŠTAGIRYJE

1939 metų spalio mėn. atgavus dalį Vilniaus krašto, šaulių aviacija perėmė Aukštagiryje, apie 8 km nuo Vilniaus, buvusią lenkų LOP organizacijos sklandymo mokyklą. Kartu su bendrabučio, angarų ir dirbtuvių pastatais šaulių aviacijai atiteko apie 11 sklandytuvų „Varna“ (pradiniam apmokymui) ir „Salamandra“ (pažengusiems). Dar keletas sklandytuvų buvo remontuojama. Sklandymo mokykla buvo pavadinta Dariaus ir Girėno vardu. Jos viršininku ir vyr. instruktoriumi buvo paskirtas lakūnas Alfredas Gysas.

1940 metais, susidarius apie 10 asmenų grupei, mokykloje pradėjo veikti sklandymo kursai, į kuriuos priimami 16–40 metų amžiaus asmenys. Dviejų savaičių apmokymas su visišku išlaidų kainavo 65 litus, mėnesio – 125 litus. Be to, veikė modeliavimo kursai, į kuriuos galėjo stoti

4

jaunuoliai nuo 12 metų. Jų trukmė buvo 10 dienų, o kaina 35 litai.

1940 M. LŠS AVIACIJOS BŪRIO METINIS SUSIRINKIMAS

1940 metų sausio 14 dieną LŠS salėje įvyko šaulių aviacijos būrio metinis susirinkimas, kurio metu išrinkta būrio taryba:

- ats. ltn. Abraitis – pirmininko pav.,
  - ats. ltn. Žaltauskas – sekretorius,
  - ats. ltn. Petrauskas – išdininkas,
  - ats. j. psk. Gaučas – švietimo vadovas,
  - šaulė Kalvaitienė – šaulių moterų vadė.
- Revizijos komisija:
ats. mjr. Špokevičius – pirmininkas,
šaulė Grigaitienė,
šaulys Tavenskas.

Susirinkimo metu už didelius nuopelnus Šaulių aviacijai garbės šauliais išrinkti Karo aviacijos viršininkas b. gen. Gustaitis ir „Neries“ bendrovės direktorius Vosylius. Po susirinkimo šaulys Miežlaidis parodė keletą spalvotų filmų apie Karo aviacijos ir LAK'o gyvenimą.

Tada dar nežinota, kad šis susirinkimas buvo paskutinis. »

5

6

3. Aviacijos būrys įkūrė šaulių aviacijos aerodromą vienoje Pavilkijos (Lekėčių apylinkėje) lankoje. Ta proga Kretkampyje surengė gegužinę.

4. „Sakalas-3“ ir „Sakalas-4“ krikštynos Kauno Aleksoto aerodrome.

5. 1939–1940 m. žiema. Leitenantas Lendraitis ruošiasi skrydžiui „Sakalu-2“.

6. Virš Virbaliūnų šlaito sklendžia lenkiškas mokomasis sklandytuvas „Wrona-2 bis“.

7. „Sakalas-2“ Kaune.

7

8

1940 metų vasario 10 dieną įkurtas Vilniaus šaulių aviacijos būrys. Jo vadu paskirtas J. Kumpikevičius.

1940 metų pavasarį Šaulių aviacija turėjo apie keturis šimtus narių, vieną kovos eskadrilę ir aviacijos mokyklą, visų rūšių aviacijos specialistų kadrus ir rezervus. Dariaus ir Girėno sklandymo mokyklą Aukštagyryje, Kauno Žaliakalnyje planavo pastatyti šuolių su parašiotu mokymo bokštą, jaunimui buvo rengiami aviomodeliuotojų kursai, veikė sąjungos rinktinės aviacijos būriai Kaune, Šiauliuose, Panevėžyje ir Vilniuje.

ŠAULIŲ SĄJUNGOS AVIACIJOS BŪRIO PASIRODYMAS UTENOJE

Paskutinis Šaulių sąjungos aviacijos būrio pasirodymas tarpukario Lietuvoje įvyko Utenoje, kur 1940 metų birželio 2 dieną vyko Šaulių aviacijos diena. Šventę stebėjo apie 10 000 vietos gyventojų, norinčius už nedidelį mokestį šauliai paskraidino. Šaulys Miliūnas susirinkusiuosius supažindino su šaulių aviacijos būriu ir jo pasiekimais, o lakūnai demonstravo įvairias rikiuotės formas trimis lėktuvais, žemės taikinių bombardavimą smigimu. Aukštojo pilotažo figūras atliko lakūnas Vintis Vachauzas, pademonstravęs komišką numerį – „pradedančiojo“ lakūno skrydį. Parodyta, kaip priešlėktuvinė artilerija atakuojama skutamuoju skridimu, Ragulis atliko šuolį parašiotu.

Vėliau planuota surengti šventę Šiauliuose. Prieš renginį šeštadienį buvo puikus oras ir dar skraidyta lėktuvais, o sekmadienį,

susirinkus į aerodromą, jau rado būrius rusų, su kulkosvaidžiais. Angaruose visi buvo išguldyti ir taip Šaulių sąjungos skraidymai pasibaigė.

Šaulių sąjungos aviacijos būrio ateities planai buvo užsmaugti 1940 metų vasarą, o dauguma būrio narių represuoti arba žuvo. Technika buvo perduota Lietuvos aeroklubui, dalis lėktuvų panaudoti kaip taikiniai ir sunaikinti.

VOKIEČIŲ OKUPACIJA 1942–1944 M.

Vokiečių okupacijos metais Šaulių sąjungos veikla nebuvo atkurta, tačiau su kai kuriais Šaulių sąjungos Aukštagirio sklandymo mokyklos sklandytuvais buvo sklandoma nuo Nemuno šlaitų Virbaliūnuose, netoli Kulautuvos, Kauno rajone.

PIRMASIS ŠAULIŲ AVIACIJOS BŪRYS NEPRIKLAUSOMYBĘ ATKŪRUSIOJE LIETUVOJE

1993 metų vasarą Kaune buvo įsteigtas pirmasis aviacijos būrys atkurtoje Lietuvos šaulių sąjungoje. Šaulių sąjungos būstinėje susirinkusiems lakūnams bei kitiems aviacijos entuziastams ir jos veteranams Jonas Čepulis priminė Kaune 1936 metų lapkričio 29 dieną suorganizuotą pirmąjį šaulių aviacijos būrį.

Buvo nutarta, kad aviacijos būrio centras turi būti Kaune bei priimta šaulių aviacijos būrio programa ir išrinkta būrio koordinacinė taryba.

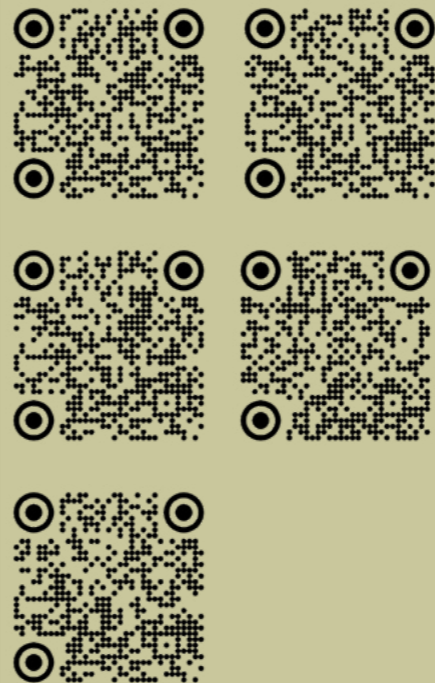
8. V. Vainauskas antras iš kairės ir A.Drumstas (II kuopos vadas) kairėje prie Kauno VD šaulių rinktinės aviacijos būrio vado V. Vainausko sukonstruoto LŠS lėktuvo.

9. Grupė sklandytojų velka mokomąjį sklandytuvą su Šaulių sąjungos ženkle. Aukštagyris, 1940 m.

9

Nuskenavę šiuos kodus, pamatysite LŠS aviacijos įrašus:

Lietuvos šaulių sąjungos aviacijos būrio atkuriamajame susirinkime dalyvavo Dariaus ir Girėno „Lituanica“ atkūręs lakūnas konstruktorius Vladas Kensingaila, jo mokinys ir atkurtojo aviacijos būrio vadas Vytautas Vainauskas, aukštojo pilotažo lakūnas Vladas Drupas, Lietuvos šaulių štabo rinktinės viršininkas Liutauras Trumputis, 1992 metų vasarą lėktuvu „Piper 28-140“ iš Čikagos Kaunan per Atlantą parskridęs lakūnai Edvardas Slušnys ir Jonas Juknius. Šaulių aviacijos būrys norėjo įsigyti šį lėktuvą ir turėti mažąją „Lituanica“, tačiau šio plano įgyvendinti nepavyko.

Buvo bandyta prikelti senajame Kauno aerodrome šaulių aviacijos būriui priklausiusius angarus. Jie atrodė apgailėtina po ilgo sovietų karių šeiminkavimo, tad buvo bandoma juos sutvarkyti, suorganizuotos talkos, angarai iššluoti, tačiau kilo gaisras ir visos šios pastangos nuėjo veltui.

Šio būrio iniciatorius ir vadas lakūnas Vytautas Vainauskas su savo sukonstruotu lėktuvu aktyviai vystė šaulių aviacijos būrio veiklą, dalyvavo šventėse ir lankė kitus būrius.

Paklaustas apie ateities planus, Vytautas sakė: „Norėčiau, kad šis lėktuvas ir atkurtas aviacijos būrys būtų gražios ir turinčios tradicijas šauliškos aviacijos pradžia. Pirmi žingsniai jau padaryti, organizuojami bendraminčiai, sudarytos apmokymo programos. Tikimasi paramos iš Krašto apsaugos lakūnų. Nieko nenustebinsiu pasiguosdamas, kad trūksta lėšų tačiau vilčių suteikia

ir mūsų gerus norus remia LŠS vadovybė. Todėl tikiuosi, kad pavyks įsigyti dar kelis lėktuvus. Norėčiau palinkėti, kad kauniečių pavyzdžiu pasektų kitos šaulių rinktinės, juk aviacijos bazės ir apmokymo centrai yra Panevėžyje, Vilniuje, Šilutėje ir kitur. Sveikinčiau tokių būrių steigimą.“

(Citata. Žurnalas „Trimitas“, 1993 m. Nr. 11–12)

Deja, bet pritrūkus platesnio palaikymo ir finansavimo ši graži iniciatyva užgeso.

NAUJAS LŠS AVIACIJOS ISTORIJS PUSLAPIS

2023 metais šaulys, aviatorius Alvydas Trausauskas inicijavo Šaulių aviacijos atkūrimą. Atliko oro erdvės dimensijos panaudojimo Lietuvos šaulių sąjungos poreikiams analizę, numatė priemones bei buria bendraminčius šiai veiklai vykdyti. Ar vėl Lietuvos šauliai pakils nuo žemės ir Lietuvos šaulių sąjunga veiks visose dimensijose, kaip buvo prieškarinėje Lietuvoje, priklausys nuo šaulių iniciatyvos, vadovybės palaikymo bei tinkamo finansavimo, nes tik šių priemonių visuma gali užtikrinti efektyvią ir saugią aviacinę veiklą.

Ar išdrįsime ir sugebėsime atversti naują Lietuvos šaulių sąjungos aviacijos istorijos puslapį? x

„FOTOSNAIPER“: KEISTAS HIBRIDAS AR PUIKUS IŠRADIMAS?

Tekstas: VALDAS KILPYS

Sovietinė istorinė mitologija pasakoja, kad šio tipo fotoaparatai radosi tuomet, kai pagrindinis kremliaus šulas – Nikita Chruščiovas – sudaužė savo senąjį „FS-3“ ir užsimanė kažko naujo. Tuomečių lyderiaujančių gamyklų (KMZ, „Zenit“, „Zorki“) vadovai netruko įsieteikti tuomečiam autoritarui pradėdami naują „Fotosnaiper“ fotoaparatu seriją. Tačiau tiesa kita: tai buvo dar vienas Vakaruose gamintos produkcijos klonas.

PLAČIAI PAPLITĖS

„Fotosnaiper“ (rus. Фото Снайпер) – tai stebėjimo kamera, kurią nuo 1965 metų gamino Krasnogorsko mechanikos gamyklos (KMZ) specialiosios dirbtuvės. Kaip ir jo pirmtakai „FS-1“ ir „FS-2“, jis yra šautuvo išvaizdos. Skirtumas tik tas, kad iki jo buvę fotoaparatai iš tiesų turėjo šautuvo buožę. Medinę. Žiūrint iš tolo fotografas nelabai kuo skyrėsi nuo šaudančiojo šautuvo.

Kaune, Vilijampolėje, įsikūrusiame muziejuje „Atominis bunkeris“ galima rasti deramų tokių fotoaparatu pavyzdžių.

Tokie „fotošautuvai“ įgalina fotografuoti stabilizuoti fotoaparata be trikojo. Juo galima fotografuoti tolygius tolimų ar judančių objektų, pavyzdžiui, žmonių ar pravažiuojančių automobilių, vaizdus. Šį fotoaparata naudojo KGB 2-oji vyriausioji valdyba (kontržvalgyba), KGB 7-oji valdyba (stebėjimas), pasienio apsaugos tarnybos ir Rytų Europos žvalgybos tarnybos, pavyzdžiui, Rytų Vokietijos „Stasi“ (MfS).

KOMPLEKTAS

Kalbant apie tokio tipo fotoaparatus, svarbu nepamiršti, kad jie agentams būdavo duodami su papildomu komplektu detalių ir tinkamu transportuoti supakavimu. Mūsų aptariamą „fotosnaiper“ komplektą sudaro modifikuotas „Zenit E-type“ fotoaparatas su „Praktika“ laikikliu ir 300 mm teleobjektyvas, sumontuotas ant gana ilgo pagrindo su pistoleto rankena.

Paruoštas dirbti šis rinkinys atrodo kaip automatinis šautuvas. Būtent todėl stabilumas itin didelis. Tai ypač svarbu fotografuojant tamsiuoju paros metu ar judančius objektus. „Zenit ES“ apačioje turi papildomą užrakto paleidimo mygtuką, sujungtą su viršuje esančiu fiksatoriumi, todėl užrakta galima paleisti paspaudus nuleistuką. Fotografuoti tarsi šaudydamas.

Fotoaparatas laikomas metaliniame dėkle su objektyvu, penkiais spalvotais filtrais, originaliu 35 mm objektyvu, atsarginėmis juostelėmis, odiniu nešiojimo dirželiu, įvairiais įrankiais ir kitais priedais bei pagrindu su pistoleto rankena ir nuimama petnešėle.

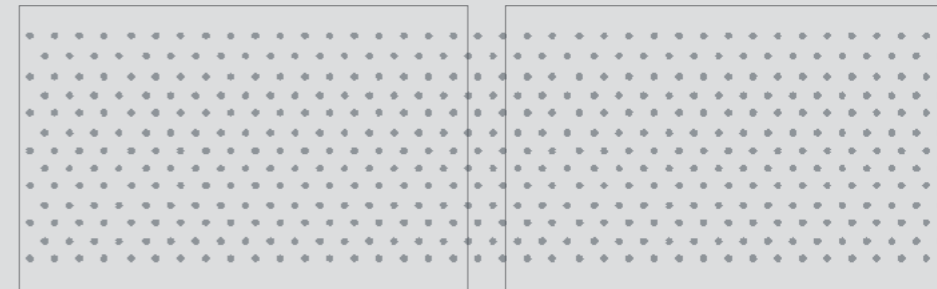
Šnipų įrankį galima naudoti ir atskirai, kaip įprastą fotoaparata. Paprastai jis buvo tiekiamas su standartiniu 58 mm objektyvu.

FUNKCIJOS

Šnipinėjimo rinkinį sudaro ilgas pagrindas (rėmas) su pistoleto rankena, kuri primena pistoletą TT (apie jį rašėme „Trimite“). Prie jo tvirtinamas fotoaparatas „Zenit ES“ (arba lygiavertis) su ilgu 300 mm teleobjektyvu. Sunku pasakyti šio teleobjektyvo fokusavimo galimybes, tačiau faktas, kad šnipas turėjo stabilią konstrukciją greitai fotografuoti, – nenuginčijamas.

Fotografuojant viena ranka reikia laikyti fotoaparata už pistoleto rankenos ir tvirtai prispausti jį prie peties, o kita ranka galima laisvai palaikyti priekinę strėlės dalį ir reguliuoti fokusavimo rankenėlę. Fotografuojama nuspaudžiant nuleistuką. Ant objektyvo korpuso esančia raudonai pažymėta rankenėle galima laikinai pakeisti diafragmą, kad šnipas geriau matytų objektą.

Bene esminis šio fotoaparato skirtumas nuo to, ką galima pamatyti dabar, – buožė. Šauliai tikrai žino šimtmečius tobulintos buožės ergonomikos privalumus. Šiuo atveju sujungiamos geriausios šautuvo ir stabilizacinio mechanizmo savybės. Kaip ir šaudant, fotografuojant itin svarbus stabilumas. Su buožę galima pasiekti dabartinių fotoaparatu su stabilizatoriais kokybę. Kita vertus, kad ir kaip pasuksi, tačiau toks fotoaparatas geriams kadrams neįkvepia.

3

Gali susipainioti, ką laikai rankose: šautuvą ar kamera?

MIELA ATGYVENA

Dauguma šiandien internete randamų kamerų yra pagamintos apie 1960-uosius ar vėliau. Tuomečiai „fotosnaiper“ buvo komplektuojami dideliame metaliniame dėkle, kuriame buvo standartinis „Zenit“ objektyvas „Helios 55 58/2“, penki šviesos filtri, daugartinio įkrovimo kasetė ir apsauga nuo saulės bei atsuktuvų rinkinys. Jie buvo pritvirtinti prie dėklo viršaus. Tvirtas dėklas bylojo, kad „fotosnaiper“ gali būti skirtas kariniam naudojimui.

Tai, kas gali atrodyti kaip labai specializuotas fotografijos rinkinys, kiek netikėtai „sovietijoje“ buvo gaminama dideliais kiekiais. Pasiteiravę šešiasdešimtmečių ir kiek senesnių savo giminaičių būtinai išgirsite apie šį fotoaparata. Tai buvo kiekvieno anuomečio fotografo svajonė – brangi, reta ir šiek tiek egzotiška.

1982 metais buvo pristatyta nauja „fotosnaiper“ versija. Jis buvo komplektuojamas su „Zenit 12 SLR“, atnaujinta E versija, kurioje vietoj autonominio seleno matuoklio buvo įmontuotas baterija maitinamas CDS matuoklis. Šio modelio, „FS-12“, buvo pagaminta apie 112 000.

„Fotosnaiper“ dėl savo keistos formos ir atsilikimo rinkoje neišgyveno Šaltojo karo (panašią sistemą ilgėliau kūrė tik bendrovė

„Novoflex“). Plačiai paplitęs mitas, kad šiuos fotoaparatus sukūrė KGB, tačiau tai nėra tiesa. Jie buvo gamtininkų, ornitologų ir kitų fotografų geidžiamas įrankis. Šnipai juos naudojo lygiagrečiai, nors mieliau rinkosi vakarietiškus fotoaparatus.

Dėl to, kad jų buvo pagaminta šimtais tūkstančių, „eBay“ aukcione jų parduodama tikrai nemažai. Vėlesnis modelis kainuoja apie 100 JAV dolerių.

PROBLEMAS

Pagrindinė šio fotoaparato bėda – panašumas į šautuvą. Jei nešiositės fotoaparata, kuris atrodo kaip ginklas, jums bus nelingva keliauti. Kita vertus, žinovai pasakoja, kad jo forma nėra stabilizavimo garantija. Tai veikia gamintojų noras pagaminti tai, kas panašu į šautuvą, nei praktiškumu grįsta būtinybė. x

LIEPA

Liepos 1 d.

1569 metais sudaryta Liublino unija, kuria Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė ir Lenkijos Karalystė sujungtos į Abiejų Tautų Respubliką

Liepos 2 d.

1997 metais Lietuvos Respublikos Seimas priėmė „Lietuvos Respublikos Šaulių sąjungos įstatymą“

Liepos 6 d.

Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo (valstybės) diena

Liepos 7 d.

1921 metais Lietuvos Steigiamasis Seimas priėmė pirmąjį Šaulių sąjungos įstatymą

Liepos 11 d.

1954 metais Toronte (Kanada) įsteigtas pirmasis LŠS Tremtyje (dabar – LŠS Išeivijoje) šaulių dalinys – Toronto šaulių klubas

1940 metais einantis Respublikos prezidento pareigas, Maskvos statytinis Justas Paleckis pasirašė įsakymą dėl Šaulių sąjungos likvidavimo

Liepos 13 d.

1260 metais Durbės mūšio diena

Liepos 15 d.

1410 metais Žalgirio mūšio diena

1990 metais, atkūrus Šaulių sąjungą, vėl pradėtas leisti „Trimitas“. Iš pradžių kaip laikraštis, vėliau – kaip mėnesinis žurnalas

Liepos 17 d.

Pasaulio lietuvių vienybės diena

1933 metais Rytų Prūsijoje, prie Soldino (dabar – Lenkijos Respublika), perskridę Atlantą, žuvo legendiniai lakūnai Steponas Darius ir Stasys Girėnas

Liepos 24 d.

1919 metais Lietuvos kariuomenė pradėjo Zarasų operaciją – Zarasų išvadavimo ir bolševikų Raudonosios armijos galutinio išvijimo iš Lietuvos karinę operaciją

Liepos 26 d.

1919 metais į Lietuvą įsiveržė bermontininkai

Liepos 28 d.

1892 metais gimė legendinė Lietuvos žvalgė, aktyvi šaulė, Vytauto Didžiojo, Vyčio kryžiaus, DLK Gedimino ir Šaulių Žvaigždės ordinų kavalerė Marcelė Kubiliūtė. Mirė 1963 metų birželio 13 dieną Vilniuje

Liepos 29 d.

1944 metais Mažeikių apskrities Plevėnų kaimo klebonijoje kovai prieš Raudonąją armiją buvo įkurta Tėvynės Apsaugos Rinktinė (TAR)

Liepos 31 d.

1991 metais sovietiniai omonininkai Medininkų pasienio poste nužudė 7 policininkus ir muitinės darbuotojus.

1. „Lituanica“ virš Niujorko.

2. Žalgirio mūšis (raižinys, 1483, Dieboldo Schillingo Berno kronikos iliustracija)

MŪSŲ GINKLAS, MŪSŲ MOKSLAS – LIETUVAI TĖVYNEI!

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO AKADEMIJA

PRASMINGA IR GERBIAMA
PROFESIJA

2 BAKALAURO STUDIJŲ
PROGRAMOS

STIPENDIJA IR KARIŲ
SOCIALINĖS GARANTIJOS

ŠIUOLAIKINĖS GYVENIMO
SĄLYGOS

100 % VALSTYBĖS
FINANSUOJAMOS
STUDIJS

VADO PAREIGOS

KARJERA LIETUVOS
KARIUOMENĖS
VIENETUOSE, NATO
ŠTABUOSE

WWW.LKA.LT

+370 682 31 072

LKA.ATRANKA@MIL.LT

@karoakademija

@lietuvos_karo_akademija

lietuvos karo akademija

PRENUMERUOK IR SKAITYK 2024

Prenumerata metams – 20 eurų
Prenumerata pusmečiui – 10 eurų

www.prenumerata.lt